

78486/43

ZAKONI IN UREDBE

XLIII. ZVEZEK

Zakon o volilnih imenikih
z izpremembami in dodatki

Zakon o volitvah narodnih
poslancev
z izpremembami in dodatki, tolmačenji itd.

Privedil

Pohar Robert,

urednik „Službenega lista kraljevske banske uprave
Dravske banovine“.

V Ljubljani 1935

Založila in natisnila tiskarna Merkur d. d. v Ljubljani
(Predstavnik tiskarne O. Miháček)

V založbi tiskarne Merkur v Ljubljani

so izšle naslednje

leposlovne knjige:

Conan Doyle - Mulaček: Pozna osveta. Detektivski roman	broš. Din 25'—, vez. Din 30'—
Kreff: V oklopnjaku okoli sveta. V dveh delih; vsak del	broš. Din 20'—, vez. Din 26'—
oba dela skupaj	broš. Din 40'—, vez. Din 46'—
Ouida: Kneginja Zurova. Roman,	broš. Din 30'—, vez. Din 35'—
Ouida: Farnmor. Roman,	broš. Din 28'—, vez. Din 35'—
P. Ripson: Marsove skrivnosti. Roman,	broš. Din 28'—, vez. Din 35'—
Claude Anet: Arijana. Roman,	broš. Din 24'—, vez. Din 32'—
Clara Viebig: Babja vas. Roman,	vez. Din 32'—
Al Jennings: Pesnik in bandit. Roman,	vez. Din 35'—
J. Spicar: Martin Napuh. Pravljica za mladino v petih slikah	broš. Din 10'—
Radivoj Rehar: Popotovanje po zvezdi Večernici,	broš. Din 12'—
Radivoj Rehar: Pesmi o kraljeviču Marku,	kart. Din 36'—
Marija Hötzel - Lehrmann: Punčke živé, mladinska igra, pripravna za Miklavževo in božično darilo,	broš. Din 8'—

Razno:

Andrej Gabršček: Goriški Slovenci	vez. Din 120'—
Dr. I. Matko: Perkusija in avskultacija	vez. Din 150'—
Pravila naših delniških družb	broš. Din 15'—
Pomen trgovinskega registra	broš. Din 4'—
Dnevnik za babice	broš. Din 4'—
Porodni izkazi	broš. Din 1'—

Razne tiskovine po obrtnem zakonu.

Ob naročilu je poslati denar vnaprej in za odpravo in poštnino še po 1 Din za izvod.

10
Zakoni in uredbe

XLIII. zvezek

Zakon o volilnih imenikih
z izpremembami in dodatki

Zakon o volitvah narodnih
poslancev

z izpremembami in dodatki, tolmačenji itd.

Priredil

Pohar Robert,

urednik „Službenega lista kraljevske banske uprave
Dravske banovine“.

V Ljubljani 1935

Založila in natisnila tiskarna Merkur d. d. v Ljubljani
(Predstavnik tiskarne O. Mihálek)

73486

13. IX. 1946/385

394600385

VSEBINA

	Stran
1. Zakon o volilnih imenikih	1— 9
2. Obrazca za stalni in abecedni volilni imenik	10—11
3. Zakon o volitvah narodnih poslancev za na- rodno skupščino.	
I. Splošne določbe	12
II. Kdo ima pravico voliti	21
III. Kdo sme biti poslanec	22
IV. Volilni imeniki	23
V. Sestavljanje kandidatne liste	23
VI. Potrditev kandidatne liste	28
VII. Volilni material	30
VIII. Volišča, volilni odbor na voliščih, glasovanje	30
IX. Zaključek glasovanja in urejanje volilnega posla na voliščih	38
X. Glavni volilni odbor, končno urejanje volilnega posla in proglasitev narodnih poslancev	39
XI. Kazniva dejanja in kazenski postopek	51
XII. Prehodne in končne določbe	56
4. Naredba sodiščem po zakonu o volitvah narod- nih poslancev	57—58
5. Objava o oprostitvi od taks v volilnem poslo- vanju	59
6. Obrazci zapisnikov in pooblastila po zakonu o volitvah narodnih poslancev	61—70

1.

Zakon o volilnih imenikih.*

§ 1.

Volilni imeniki, po katerih se vrše volitve za narodno skupščino, so stalni.

Ko stopi ta zakon v veljavo, morajo sestaviti občinske uprave v desetih dneh prvi stalni volilni imenik, jemaje za osnovo imenik, po katerem so se izvršile volitve narodnih poslancev dne 11. septembra 1927, ter ga potem v nadaljnjih 24 urah v dveh izvirnih primerkih predložiti pristojnemu sreskemu sodišču v potrditev. V krajinah, kjer ni sreskih sodišč, potrjuje imenike pristojno okrožno sodišče. Za mesto Beograd potrjuje volilne imenike okrožno sodišče za mesto Beograd.

V stalne volilne imenike se vpisujejo uradoma vsi, ki imajo volilno pravico, če so najmanj **leto dni** nastanjeni v tej občini. To ne velja za državne uslužbence.

Državni in javni samoupravní uslužbenci se vpisujejo v volilne imenike one občine, v kateri imajo svoj službeni sedež.

V občinah, kjer je več volišč, je prirediti volilni imenik v posebnih zvezkih za vsako volišče.

* »Službene novine« z dne 9. IX. 1931, št. 207/LXVI/428. Izpremembe zakona (3. odst. § 1. in novi § 25. a): »Službene novine« z dne 25. VII. 1934, št. 169/XLIII/416. — »Službeni list« št. 347/54 iz l. 1931. in izpremembe zakona [označene v besedilu s **polkrepkim tiskom** (v 3. odst. § 1. in ves § 25. a)] »Službeni list« št. 480/60 iz l. 1934.

Na koncu imenika se označi z besedami število vpisanih volilcev in število listov imenika. Potem se postavi številka in datum, občinska uprava z delovodjo (zapisnikarjem) pa ga podpiše ter pritiskne nanj pečat.

Sresko, odnosno okrožno sodišče potrdi v 2 dneh imenik ter obdrži en primerek za svoj arhiv, drugega pa vrne občinski upravi. Če ni volilni imenik sestavljen v zakorski obliki, ga sresko, odnosno okrožno sodišče predhodno vrne občini, da ga v dveh dneh spravi v sklad z zakonskimi predpisi.

§ 2.

Volilno pravico ima vsak moški državlján po rojstvu ali prirojstvu (naturalizaciji), če je dovršil 21. leto starosti.

§ 3.

Aktivni častniki kakor tudi podčastniki in vojaki pod zastavo ne smejo izvrševati volilne pravice, ne biti voljeni.

§ 4.

Začasno izgubé volilno pravico: 1. oni, ki so obsojeni na robijo ali zapor, daljši od leta dni, dokler se ne vrnejo v pravice; 2. oni, ki so obsojeni na izgubo častnih pravic, za čas, dokler traja ta kazen; 3. oni, ki so v stečaju (konkurzu); 4. oni, ki so pod skrbstvom, in 5. oni, ki so z ralsodbo izgubili volilno pravico zaradi volilnih kaznivih dejanj.

§ 5.

Občinske uprave morajo izvršiti uradoma vsako leto od dne 1. do vštetega dne 31. januarja popravke teh imenikov; pri tem vpišejo vanje s svojim sklepom vse osebe, ki imajo volilno pravico, a niso dotlej vpisane, ter izpuste na isti način one, ki so izgubili to pravico.

Občinska uprava vpisuje vojake, ki so odslužili svoj rok, uradoma v volilni imenik po odslužitvi roka. Isto-tako vpisuje vojake, ki v tem letu odslužijo svoj rok.

§ 6.

Najkesneje do dne 5. februarja pošlje občinska uprava tako popravljene volilni imenik pristojnemu sreskemu, odnosno okrožnemu sodišču v potrditev in predloži sodišču obenem v prepisu vse izpremembe volilnega imenika, ki jih je izvršila meseca januarja.

Ko sodišče prejme volilni imenik, se uveri, ali se ujema z izvirnikom, ki je v njegovem arhivu, in ga potem v 15 dneh overovi in vrne občinski upravi, v svoj izvirni imenik pa vpiše izpremembe, ki jih je izvršila občinska uprava meseca januarja.

Potrdilo podpišeta predsednik in tajnik sreskega, odnosno okrožnega sodišča ali njiju namestnika.

§ 7.

Če občinska uprava ne predloži v zgoraj označenem roku volilnih imenikov pristojnemu sreskemu, odnosno okrožnemu sodišču, jo to sodišče pozove, naj to stori naknadno v 5 dneh; istočasno pa ukrene uradoma, kar je po zakonu potrebno za kaznitev odgovornih oseb. Ako tudi po tem roku občinska uprava sreskemu, odnosno okrožnemu sodišču ne predloži stalnega volilnega imenika, odredi to sodišče sodnega uradnika, da sestavi v smislu določbe tega zakona v enem mesecu stalni volilni imenik za to občino.

Do končne potrditve teh imenikov velja obstoječi imenik.

Uradniku, ki se odredi, da izvrši ta posel, se dá takoj iz občinske blagajne potnina in dnevnic po veljavnih predpisih o potnih stroških državnih uradnikov za službeno potovanje; ta izdatek in ostali izdatki obremenene odgovorne funkcionarje.

§ 8.

Tako potrjeni imenik ostane stalno razgrnjen pri občinski upravi in pri sreskem, odnosno okrožnem sodišču.

Vsakdo ima pravico, volilni imenik pregledati, prepisati, razglasiti in natisniti ter bodisi zase bodisi za drugega zahtevati njegov popravek.

§ 9.

To, da je volilni imenik razgrnjen na vpogled prebivalstvu, mora razglasiti občinska uprava istega dne, ko se to zgodi. Ta razglas se vrši v mestih in trgih s pismenimi objavami, nabitimi na občinskih uradovarnicah in po ulicah, a po selskih občinah tudi še na način, ki je v tem selu običajen.

V razglasu mora biti izrečno povedano, da smejo glasovati pri volitvi samo oni, ki so vpisani v imenik.

§ 10.

Popravek volilnega imenika se zahteva neposredno pismeno ali ustno od občinske uprave ali od sreskega, odnosno okrožnega sodišča, toda če je pri okrožnem sodišču, samo pismeno. Sresko, odnosno okrožno sodišče pošlje akt zahtevanega popravka v 24 urah občinski upravi v poslovanje. Ustno zahtevo vpiše uprava v zapisnik. Zahtevanim popravkom se morajo priložiti dokazi.

Za dokaze morejo služiti samo polnoveljavne javne listine. Če oni, ki je zahteval popravek, zahteva, da se mu izdaj o tem potrdilo, mora uprava to takoj storiti. Vsaka zahteva popravka se vpiše istega dne v delovodno knjigo (vložni zapisnik) in v poseben seznamek radi lažjega pregleda. Če izvrši občinska uprava popravek v volilnem imeniku uradoma, mora svoj odlok, s katerim odreja popravek, utemeljiti s polnoveljavnimi dokazi.

§ 11.

Vsako zahtevo popravka v volilnem imeniku mora rešiti občinska uprava v 5 dneh, bodisi da zahtevo

usvoji, bodisi da je ne usvoji. Svojo rešitev vroči onemu, ki je zahteval popravek, takoj, čim se javi v 5 dneh. Ako se tiče rešitev tudi koga drugega, jo izroči tudi temu službeno v istem roku.

Rešitev se vroči prizadeti osebi proti pismenemu prejemnemu potrdilu, nepismeni osebi pa pred dvema pričama. Če prizadete osebe ni najti, se ji nabije rešitev na dom pred dvema pismenima pričama, ki se podpišeta na vročilnico skupno s poslovalcem, ki je nabil rešitev na dom.

Če se ne ve niti za dom prizadete osebe, tako da se ji ne more vročiti rešitev na nobenega izmed razloženih načinov, se nabije rešitev na občinsko hišo.

Oni, ki se zavrnejo, ker niso priložili zahtevi dokazov, kakršni se zahtevajo v § 10. tega zakona, smejo iznova zahtevati popravek in predložiti dokaze, če rok za zahtevo popravka vobče ni že potekel.

Če pa ne izda občinska uprava v postavljenem roku nobene rešitve o zahtevi popravka v volilnem imeniku, se smatra, da je zahtevniku popravka odklonila zahtevo in ta ima pravico, da se pritoži neposredno na pristojno sresko, odnosno okrožno sodišče.

V tem primeru zahteva sresko, odnosno okrožno sodišče takoj od občinske uprave potrebne spise ter odloči po dokazih, postopajé po drugem odstavku § 10. tega zakona. Če se tiče popravek tudi koga drugega, mora sresko, odnosno okrožno sodišče istočasno obvestiti tudi tega.

Občinska uprava mora poslati v tem primeru sreskemu, odnosno okrožnemu sodišču potrebne spise v 24 urah po prejemu zahteve (dopisa) sreskega, odnosno okrožnega sodišča, s katero se spisi zahtevajo.

§ 12.

Kakor oni, ki zahteva popravek, tako ima tudi oni, ki se ga tiče popravek, pravico, da se pritoži v treh dneh od prejema rešitve na pristojno sresko, odnosno okrožno sodišče.

Če občinska uprava zavrne prošnjo onega, ki zahteva popravek volilnega imenika, mora oni, ki se ga tiče ta zahteva, če ima kaj navesti ali izjaviti v svojo korist, to storiti občinski upravi v 3 dneh od prejema rešitve, odnosno sodne vroče (§ 11., sedmi odstavek), ker ne more, ko se je izdala odločba sreskega, odnosno okrožnega sodišča, ukreniti ničesar več.

Pritožba po prvem in izjava po drugem odstavku tega paragrafa se vroča občinski upravi ali ustno ali pismeno. Pritožbe ali izjave vpisuje uprava v zapisnik ter dá vsakomur, ki zahteva, potrdilo, da in katerega dne je bila pritožba ali izjava izročena upravi.

§ 13.

Vsako svojo rešitev, izdano po § 11. tega zakona, mora poslati občinska uprava uradoma v 2 dneh po preteku pritožbenega roka pristojnemu sreskemu, odnosno okrožnemu sodišču v oceno z vsemi spisi vred, ki se nanašajo na to. To sodišče izda najkasneje v 7 dneh po prejemu spisov svojo odločbo, s katero odobri ali razveljavi rešitev občinske uprave. Ako se vloži pritožba, sme sresko, odnosno okrožno sodišče tudi predrugačiti rešitev občinske uprave. Brž ko izda sresko, odnosno okrožno sodišče svojo odločbo, jo pošlje istega dne z vsemi spisi vred občinski upravi, ko je predhodno v volilni imenik, ki je pri njem, vpisalo izpremembo, ki jo obseza in če jo obseza ta njegova odločba. Odločba sreskega, odnosno okrožnega sodišča je izvršna.

§ 14.

Za zahtevo, da se popravi volilni imenik, se ne pobira nobena taksa niti za opravilo niti za spis niti za listine, kakor: za izpiske iz cerkvenih knjig, za izpričevala, potrdila itd., ki so potrebna za dokaz teh zahtev; pač pa se na njih označi, v kakšen namen se izdajajo in da se za druge posle ne smejo uporabiti kot dokazi brez takse. Pristojna oblastva morajo dati zahtevniku v

24 urah vse listine, ki se zahtevajo radi poprave volilnih imenikov.

§ 15.

Ko se razglasi ukaz o volitvah narodnih poslancev, se smejo popravki zahtevati še 15 dni po razglasitvi ukaza. Nobena poznejša zahteva popravka ne vpliva na sestavo volilnega imenika, po katerem se bodo vršile že razpisane volitve.

§ 16.

Če je dan volitve odrejen za čas od dne 1. januarja do vštetega dne 25. februarja, se odloži popravljjanje imenikov po uradni dolžnosti do izvršene volitve in roki, določeni v tem zakonu, teko od desetega dneva izza dneva volitve namesto od dne 1. januarja. Popravki na zahtevo poedincev se smejo v tem primeru vršiti po določbah tega zakona.

§ 17.

Kdor ob popravku imenikov, navedenem v § 1. tega zakona, koga vpiše v imenik ali koga izbriše iz imenika brez obrazložene odločbe, se kaznuje z zaporom od treh mesecev do dveh let. Če je število tako vpisanih ali izbrisanih oseb za eno volišče večje od deset, se kaznuje z zaporom do petih let.

§ 18.

Kdor ob popravku imenika hoté ne vpiše v imenik oseb, ki jih je uradoma dolžan vpisati in ki dotlej niso bile v imeniku, se kaznuje z zaporom do treh mesecev ali v denarju do 3000 dinarjev.

Istotako se kaznuje tudi, ako pri tej priliki namerno ne izbriše orih, ki so umrli ali izgubili volilno pravico.

§ 19.

Če občinska uprava ne predloži stalnih volilnih imenikov sreskemu, odnosno okrožnemu sodišču v roku, določenem s tem zakonom, se kaznujejo odgovorne osebe z zaporom do šestih mesecev.

§ 20.

Vsa ta kazniva dejanja (§§ 17., 18., 19.) sodi senat okrožnega sodišča.

§ 21.*

Posle, ki se nanašajo na odločanje o popravku volilnih imenikov v krajinah, kjer ni »opštinskih sudov«, opravlja občinski predsednik (načelnik, knez) ali njegov namestnik skupno z dvema občinskima odbornikoma, ki ju izvoli občinski odbor.

§ 22.

Obrazce volilnih imenikov predpisuje minister za notranje posle.**

§ 23.

Poleg stalnega volilnega imenika mora sestaviti občinska uprava tudi skupen abecedni imenik (indeks) vseh volilcev v občini; v tem imeniku se označita zraven imena vsakega volilca stran in številka volilnega imenika, pod katero je volilec vpisan v volilni imenik. Pri izdelavi prvega stalnega volilnega imenika mora občinska uprava izdelati ta abecedni imenik v dveh primerkih, od katerih obdrži enega sresko, odnosno okrožno sodišče za svoj arhiv. Okrožno sodišče vpiše potem vsakega novega volilca uradoma tudi v svoj abecedni imenik.

§ 24.

Občinska uprava prepíše vsako peto leto izvirni volilni imenik; pri tem izpusti one volilce, ki so izbrisani, in vpiše naknadno vpisane. Kolikor se v večjih mestih zaradi nakopičenosti spisov pokaže potreba, sme sresko, odnosno okrožno sodišče odrediti, da se izvrši ta prepis

* Določilo tega paragrafa je razveljavljeno z zakonom o občinah, po katerem stopa na mesto »opštinskih sudov«, odnosno kjer teh ni bilo, reklamacijskih odborov, občinska uprava. V §§ 5. do 13. tega zakona je to stanje že upoštevano.

** Gl. obrazca na str. 10 in 11 knjižice.

tudi prej ter iznova predloži v potrditev sreskemu, odnosno okrožnemu sodišču v dveh izvirnih primerkih, ki postaneta na ta način stalna volilna imenika.

Prehodne določbe.

§ 25.

Za prve prihodnje volitve narodnih poslancev, ko stopi ta zakon v moč, se izpreminja rok, označen v prvem stavku § 7., v rok dveh dni, rok pa, označen v drugem stavku istega paragrafa, v rok treh dni; rok, določen s § 13. v prvem stavku, se izpreminja v rok 24 ur, a rok, določen v istem paragrafu v drugem stavku, se izpreminja v rok dveh dni, in rok, določen v prvem stavku § 15., se izpreminja v rok treh dni.

§ 25. a.*

Občinska oblastva prilagode volilne imenike po svoji uradni dolžnosti v treh mesecih izpremembi 3. odstavka § 1. ter jih v roku nadaljnjih 15 dni odpošljejo proti potrdilu sodišču skupno s prepisom vseh izprememb volilnega imenika, izvršenih v omenjenem roku treh mesecev. Sodišče postopa skladno s §§ 6. in 7.

§ 26.

Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč, ko se razglasi v »Službenih novinah«.

V Beogradu, dne 6. septembra 1931.

Aleksander s. r.

(Podpisi članov vlade.)

* Gl. na str. 1 pripombo pod črto.

2.

Obrazca na podstavi § 22. zakona o volilnih imenikih.*

A. Obrazec za stalni volilni imenik, ki ima naslednje razpredelke: zaporedno številko, rodbinsko in rojstno (krstno) ime volilca, poklic, stanovališče [ulica, hišna številka, kraj (četrt)] in naposled razpredelek za pripombo.

Obrazec A.

Zaporedna številka	Rodbinsko in rojstno (krstno) ime volilca	Poklic	Stanovališče (ulica in hišna številka, kraj [četrt])	Pripomba

B. Obrazec za skupni abecedni imenik, ki ima naslednje razpredelke: zaporedno številko, stran stalnega volilnega imenika, zaporedno številko stalnega volilnega imenika, rodbinsko in rojstno (krstno) ime volilca, poklic, stanovanje lišče [ulica in hišna številka, kraj (četrt)] in naposled razpredelek za pripombo.

Obrazec B.

Zaporedna številka	Stran stalnega volilnega imenika	Zaporedna štev. stalnega volilnega imenika	Rodbinsko in rojstno (krstno) ime volilca	Poklic	Stanovališče (ulica in hišna številka — kraj [četrt])	Pripomba

(V B e o g r a d u, dne 8. septembra 1931; III. št. 51.045. — Minister za notranje posle: podpis.)

* »Službene novine« z dne 9. IX. 1931, št. 207/LXVI/432. — »Službeni list« št. 348/54 iz l. 1931.

3.

Zakon

o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino.*

I.

Splošne določbe.

§ 1.

Volitve poslancev za narodno skupščino, ki se sestane v Beogradu na redno zasedanje dne 20. oktobra vsakega leta, se vrše za štiriletno dobo po določilih tega zakona.

Samo ob času vojne ali če nastopi druga nemožnost, sme skupščina zborovati zunaj Beograda.

Narodna skupščina se sklicuje na redno in izredno zasedanje s kraljevim ukazom na predlog ministra za notranje posle.

Če se narodna skupščina razpusti pred potekom štiriletne dobe, mora ukaz o njenem razpustu obsezati naredbo, da je izvršiti nove volitve najkasneje v roku treh mesecev, in naredbo, da je sklicati narodno skupščino najkasneje v štirih mesecih. Tako je postopati tudi, če poteče štiriletna doba.

§ 2.

Volitve narodnih poslancev, ki se morajo izvesti enega in istega dne v vsej državi, in sicer v nedeljo, se

* »Službene novine« z dne 21. IX. 1931, št. 218/LXIX/443.
— »Službeni list« št. 352/55 iz l. 1931.

odrede z ukazom na predlog ministra za notranje posle in po zaslišanju ministrskega sveta. Ukaz se mora objaviti v »Službenih novinah«.

§ 3.

V času od petnajstega dne pred volitvami pa do tretjega dne po volitvah ne sme nobeno oblastvo pozivati volilcev kakorkoli skupaj,* ra primer na skupno delo ali raboto (kuluk), v vojaške namene ali na vaje, razen ob nujni potrebi; istotako ne sme pozivati posamnih volilcev, razen ob neodložni potrebi ali ob izsledovanju zločinov in prestopkov kakršnekol vrste.

V občinah, v katerih bi ne bile volitve izvršene na dan, ki je določen z ukazom, ter se določijo druge volitve, velja to tudi za te volitve.

Če so bili volilci prej kamorkoli poklicani ali zbrani, se morajo razpustiti najpozneje šestnajst dni pred volitvami.

§ 4.**

Za mesto Beograd, Zemun in Pančevo kot eno upravno območje se voli pet poslancev.

* Tolmačenje min. pravde z dne 9. X. 1931, št. 120.432 (»Služb. nov.« z dne 13. X. 1931, št. 239/LXXIV/505 — »Služb. list« št. 436/63 iz l. 1931.):

»Dražbe (javne prodaje) premičnin in nepremičnin se ne smejo vršiti one dni, ki so navedeni v § 3. tega zakona. Izjeme so dopustne samo pri dražbah premičnin ob neodložni potrebi, na primer, če gre za stvari, ki se po svoji naravi rade pokvarijo.«

** Tisk s kurzivnimi (ležečimi) črkami navaja besedilo »zakona (z dne 24. marca 1933) o izpremembah in dopolnitvah zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino z dne 10. septembra 1931 z izpremembami in dopolnitvami z dne 26. septembra 1931«, ki je bil objavljen v »Službenih novinah« z dne 15. IV. 1933, št. 85/XXVI/256, odn. v »Službenem listu« št. 250/38 iz l. 1933. — Pri novem, kurzivno natisnjenem besedilu je naveden pod črto poleg kratice za ta izpreminjevalni zakon (ZID) tudi njegov paragraf. — Novo besedilo § 4. je prevzeto po § 1. ZID.

Za poedine banovine se voli, in to: za Dravsko banovino 29, za Savsko 75, za Vrbasko 25, za Primorsko 24, za Drinsko 39, za Zetsko 33, za Dunavsko 52, za Moravsko 41 in za Vardarsko 45 poslancev.

Od teh mandatov v banovinah se razporedi na vsak upravni srez po eden, na sreze: ljubljanskega, mariborskega levi breg, osiješkega, bjelovarskega, splitskega in mostarskega po dva in na mesta, ki niso sedeži banovin, pa imajo nad 100.000 prebivalcev, po eden.

Ostanek mandatov se razporedi na banovinska središča, in to: na Zagreb 4, Ljubljano 2, Sarajevo 2, na Banjaluko, Split, Cetinje, Novi Sad, Niš in Skoplje pa po eden.

Poedine banovine se delijo na volilna okrožja, na katera se razporejajo mandati takole:

1. Dravska banovina.

Na volilno okrožje št. 1 skupaj 15 mandatov. K volilnemu okrožju št. 1 spadajo tile upravni srezi: 1. celjski, 2. dolnjelendavski, 3. gornjegrajski, 4. konjiški, 5. ljutomerski, 6. mariborski levi breg, 7. mariborski desni breg, 8. murskosoboški, 9. prevaljski, 10. ptujski, 11. slovenjgraški, 12. šmarski, 13. brežiški, 14. laški.

Na volilno okrožje št. 2 skupaj 14 mandatov. K volilnemu okrožju št. 2 spadajo tile upravni srezi: 1. črnomeljski, 2. kamniški, 3. kočevski, 4. kranjski, 5. krški, 6. litijski, 7. logaški, 8. ljubljanski, 9. novo-meški, 10. radovljiški, 11. metliški in 12. mesto Ljubljana.

2. Savska banovina.

Na volilno okrožje št. 3 skupaj 10 mandatov. K volilnemu okrožju št. 3 spadajo tile upravni srezi: 1. brinjski, 2. donjolapaški, 3. gospiški, 4. gračaški,

5. koreniški, 6. otočaški, 7. perušiški, 8. senjski, 9. udbinski, 10. rabski.

Na volilno okrožje št. 4 skupaj 11 mandatov. K volilnemu okrožju št. 4 spadajo tile upravni srezi: 1. crikveniški, 2. čabarski, 3. delniški, 4. novljanski, 5. ogulinski, 6. slunjski, 7. sušaški, 8. vojniški, 9. vrbovski, 10. kastavski, 11. krški.

Na volilno okrožje št. 5 skupaj 17 mandatov. K volilnemu okrožju št. 5 spadajo tile upravni srezi: 1. dugoselski, 2. jastrebarski, 3. pisarovinski, 4. samoborski, 5. sisaški, 6. sv. Ivan zelinski, 7. velikogoriški, 8. zagrebški, 9. glinski, 10. karlovški, 11. kostajniški, 12. petrinjski, 13. vrginmostski in 14. mesto Zagreb.

Na volilno okrožje št. 6 skupaj 11 mandatov. K volilnemu okrožju št. 6 spadajo tile upravni srezi: 1. ivaneški, 2. klanjški, 3. krapinski, 4. ludbreški, 5. novomarofski, 6. pregradski, 7. varaždinski, 8. zlatarski, 9. čakovski, 10. preloški, 11. donjostubiški.

Na volilno okrožje št. 7 skupaj 9 mandatov. K volilnemu okrožju št. 7 spadajo tile upravni srezi: 1. čazmanski, 2. križevški, 3. bjelovarski, 4. garešniški, 5. đurđiški, 6. grubišno-poljski, 7. koprivniški, 8. kutinski.

Na volilno okrožje št. 8 skupaj 8 mandatov. K volilnemu okrožju št. 8 spadajo tile upravni srezi: 1. brodski, 2. daruvarski, 3. novogradiški, 4. novski, 5. pakraški, 6. požeški, 7. vinkovski, 8. županjski.

Na volilno okrožje št. 9 skupaj 9 mandatov. K volilnemu okrožju št. 9 spadajo tile upravni srezi: 1. djakovski, 2. donjomiholjski, 3. našiški, 4. osiješki, 5. slatinski, 6. valpovski, 7. virovitiški, 8. vukovarski.

3. Vrbaska banovina.

Na volilno okrožje št. 10 skupaj 15 mandatov. K volilnemu okrožju št. 10 spadajo tile upravni srezi: 1. banjaluški, 2. dubiški, 3. gradiški, 4. nov-

ljanski, 5. derventske, 6. kotorovaroški, 7. prijedorski, 8. prnjavorski, 9. dobojski, 10. tesliški, 11. gračaniški, 12. modriški, 13. maglajski, 14. dvorski in 15. mesto Banjaluka.

Na volilno okrožje št. 11 skupaj 10 mandatov. K volilnemu okrožju št. 11 spadajo tile upravni srezi: 1. bihaški, 2. krupski, 3. petrovški, 4. cazinski, 5. ključki, 6. sanski, 7. bosansko grahovski, 8. mrkonjiški, 9. glamoški, 10. jajški.

4. Primorska banovina.

Na volilno okrožje št. 12 skupaj 15 mandatov. K volilnemu okrožju št. 12 spadajo tile upravni srezi: 1. benkovski, 2. biogradski, 3. hvarski, 4. imotski, 5. kninski, 6. preški, 7. šibeniški, 8. sinjski, 9. splitski, 10. braški, 11. makarski, 12. korčulski, 13. metkoviški in 14. mesto Split.

Na volilno okrožje št. 13 skupaj 9 mandatov. K volilnemu okrožju št. 13 spadajo tile upravni srezi: 1. kónjiški, 2. ljubuški, 3. mostarski, 4. stolški, 5. prozorski, 6. Tomislav-grad, 7. livenski, 8. bugojinski.

5. Drinska banovina.

Na volilno okrožje št. 14 skupaj 11 mandatov. K volilnemu okrožju št. 14 spadajo tile upravni srezi: 1. čajniški, 2. fojniški, 3. rogatiški, 4. sarajevski, 5. visoški, 6. višegradski, 7. žepški, 8. zenški, 9. travniški in 10. mesto Sarajevo.

Na volilno okrožje št. 15 skupaj 7 mandatov. K volilnemu okrožju št. 15 spadajo tile upravni srezi: 1. bijeljinski, 2. brški, 3. kladanjski, 4. srebreški, 5. tuzlanski, 6. vlaseniški, 7. zborniški.

Na volilno okrožje št. 16 skupaj 11 mandatov. K volilnemu okrožju št. 16 spadajo tile upravni srezi: 1. azbukovski, 2. jadranski, 3. mačvanski, 4. posavo-tamnavski, 5. pocerski, 6. račevski, 7. va-

ljevski, 8. kolubarski, 9. podgorski, 10. posavski, 11. tamnavski.

Na volilno okrožje št. 17 skupaj 10 mandatov. K volilnemu okrožju št. 17 spadajo tile upravni srezi: 1. ariljski, 2. zlatiborski, 3. požeški, 4. raški, 5. užiški, 6. crnogorski, 7. ljubiški, 8. trnavski, 9. dragačevski, 10. moravški.

6. Zetska banovina.

Na volilno okrožje št. 18 skupaj 9 mandatov. K volilnemu okrožju št. 18 spadajo tile upravni srezi: 1. andrijeviški, 2. beranski, 3. kolašinski, 4. šavniški, 5. bijelopoljski, 6. mileševski, 7. novo-varoški, 8. pribojski, 9. pljeveljski.

Na volilno okrožje št. 19 skupaj 5 mandatov. K volilnemu okrožju št. 19 spadajo tile upravni srezi: 1. trebinjski, 2. bileški, 3. gatski, 4. ljubinski, 5. nevesinjski.

Na volilno okrožje št. 20 skupaj 9 mandatov. K volilnemu okrožju št. 20 spadajo tile upravni srezi: 1. nikšiški, 2. danilovgradski, 3. podgoriški, 4. cetinjski, 5. bokokotorski, 6. barski, 7. dubrovniški, 8. fočanski in 9. mesto Cetinje.

Na volilno okrožje št. 21 skupaj 10 mandatov. K volilnemu okrožju št. 21 spadajo tile upravni srezi: 1. deževski, 2. dreniški, 3. mitroviški, 4. sjeniški, 5. studeniški, 6. staviški, 7. podrinski, 8. peški, 9. đakoviški, 10. istoški.

7. Dunavska banovina.

Na volilno okrožje št. 22 skupaj 6 mandatov. K volilnemu okrožju št. 22 spadajo tile upravni srezi: 1. apatinski, 2. batinski, 3. dardanski, 4. odžaški, 5. somborski, 6. kulski.

Na volilno okrožje št. 23 skupaj 9 mandatov. K volilnemu okrožju št. 23 spadajo tile upravni

srezi: 1. palanški, 2. topolski, 3. novosadski, 4. starobečejski, 5. žabaljski, 6. senčanski, 7. titelski, 8. mesto Novi Sad in 9. mesto Subotica.

Na volilno okrožje št. 24 skupaj 7 mandatov. K volilnemu okrožju št. 24 spadajo tile upravni srezi: 1. iloški, 2. iriški, 3. mitroviški, 4. rumski, 5. staropazovski, 6. šidski, 7. zemunski.

Na volilno okrožje št. 25 skupaj 11 mandatov. K volilnemu okrožju št. 25 spadajo tile upravni srezi: 1. velikobečkereški, 2. novobečejski, 3. novokanjiški, 4. velikokikindski, 5. Tomić Jaša, 6. kovačiški, 7. pančevski, 8. alibunarski, 9. belocerkevski, 10. vršaški, 11. kovinski.

Na volilno okrožje št. 26 skupaj 10 mandatov. K volilnemu okrožju št. 26 spadajo tile upravni srezi: 1. gročanski, 2. jaseniški, 3. kolubarski, 4. kosmajski, 5. podunavski, 6. mladenovski, 7. požarevski, 8. ramski, 9. vračarski, 10. posavski.

Na volilno okrožje št. 27 skupaj 9 mandatov. K volilnemu okrožju št. 27 spadajo tile upravni srezi: 1. kragujevški, 2. gruški, 3. lepeniški, 4. orašiški, 5. oplenski, 6. takovski, 7. kačerski, 8. oraški, 9. moravski.

8. Moravska banovina.

Na volilno okrožje št. 28 skupaj 11 mandatov. K volilnemu okrožju št. 28 spadajo tile upravni srezi: 1. beliški, 2. despotovski, 3. levški, 4. paračinski, 5. resavski, 6. temniški, 7. ravaniški, 8. mlavski, 9. homoljski, 10. zviški, 11. golubški.

Na volilno okrožje št. 29 skupaj 9 mandatov. K volilnemu okrožju št. 29 spadajo tile upravni srezi: 1. boljevški, 2. brzopalanški, 3. zaglavski, 4. zaječarski, 5. kljuški, 6. krajinski, 7. negotinski, 8. poreški, 9. timoški.

Na volilno okrožje št. 30 skupaj 11 mandatov. K volilnemu okrožju št. 30 spadajo tile upravni srezi: 1. župski, 2. kopaoniški, 3. ražanjski, 4. rasin-

ski, 5. trsteniški, 6. žiški, 7. prokupski, 8. dobriški, 9. kosaniški, 10. labski, 11. vučitrnski.

Na volilno okrožje št. 31 skupaj 10 mandatov. K volilnemu okrožju št. 31 spadajo tile upravni srezi: 1. aleksinški, 2. banjski, 3. belopalanški, 4. lužniški, 5. moravski, 6. nišavski, 7. niški, 8. svrljiški, 9. caribrodski in 10. mesto Niš.

9. Vardarska banovina.

Na volilno okrožje št. 32 skupaj 9 mandatov. K volilnemu okrožju št. 32 spadajo tile upravni srezi: 1. gališki, 2. gornjopološki, 3. donjopološki, 4. kačaniški, 5. šarplaninski, 6. podgorski, 7. nero-dimski, 8. gračaniški, 9. gorski.

Na volilno okrožje št. 33 skupaj 12 mandatov. K volilnemu okrožju št. 33 spadajo tile upravni srezi: 1. bosiljgradski, 2. krivo-palanški, 3. masu-riški, 4. poljanški, 5. preševski, 6. pčinjski, 7. jabla-niški, 8. leskovski, 9. vlasotinški, 10. žegligovski, 11. kratovski, 12. gnjilanski.

Na volilno okrožje št. 34 skupaj 10 mandatov. K volilnemu okrožju št. 34 spadajo tile upravni srezi: 1. bitoljski, 2. debarski, 3. kičevski, 4. prilep-ski, 5. ohridski, 6. prespanski, 7. struški, 8. krušev-ski, 9. morihovski, 10. poreški.

Na volilno okrožje št. 35 skupaj 14 mandatov. K volilnemu okrožju št. 35 spadajo tile upravni srezi: 1. kočanski, 2. maleški, 3. ovčepoljski, 4. ra-doviški, 5. carevoselski, 6. štipski, 7. veleški, 8. doj-ranski, 9. đevđelijski, 10. kavadarski, 11. negotin-ski, 12. strumiški, 13. skopeljski in 14. mesto Skoplje.

Razen tega se voli še toliko poslancev, kolikor je nosilcev vsedržavnih kandidatnih list, ki so dobile nad 50.000 glasov.

§ 5.

Najvišji volilni organ je državni odbor.*

Ta državni odbor sestavljajo: predsednik in podpredsedniki senata, predsednik in podpredsedniki narodne skupščine, predsednik in podpredsednik državnega sveta, predsednik kasacijskega sodišča v Beogradu, stola sedmorice v Zagrebu, vrhovnega sodišča v Sarajevu, predsednik velikega sodišča v Podgorici ali namestniki vseh teh predsednikov, odnosno podpredsednikov, če so le-ti zadržani.

Namestnike predsednikom in podpredsednikom senata in narodne skupščine določita vnaprej senat in narodna skupščina sama.

§ 6.

Najkesneje četrti dan od dne ukaza, s katerim so se odredile volitve poslancev, se sestane ta državni odbor na poziv predsednika senata in določi, koliko bodi v kateri občini volišč, odnosno koliko občin naj se združi v eno volišče (§ 34.), in katere osebe naj poslujejo kot predsedniki volilnih odborov. *To delo mora državni odbor opraviti in objaviti v »Službenih novinah« najkesneje 30 dni pred dnevom volitev.***

Predsednik senata ali njegov namestnik odreja, otvarja, vodi in zaključuje seje državnega odbora in skrbi za to, da opravi državni odbor svoje delo pravilno in ob času. *Državnemu odboru predsedujeta izmenoma predsednik senata in predsednik narodne skupščine.***

* Tolmačenje min. pravde z dne 22. IX. 1931, št. 113.332 (»Služb. nov.« z dne 24. IX. 1931, št. 221/LXX/461 — »Služb. list« št. 393/59 iz l. 1931.):

»Državni odbor je glede na svojo pristojnost po §§ 5. in 6. tega zakona pristojen, da ugotovi po § 4. istega zakona, kateri banovinski sedeži volijo in koliko volijo narodnih poslancev.«

** § 2. ZID.

Državna in občinska oblastva morajo dati državnemu odboru takoj na razpolago podatke, ki so mu potrebni in mu dajati zahtevana pojasnila v roku, ki ga jim za to določi državni odbor. Organ, ki zahtevam državnega odbora ne ustreže, se kaznuje po § 71. tega zakona. Državni odbor sme pozvati radi pojasnila na svoje seje ministra za notranje posle in ministre, ki so mu za poslovanje potrebni.

II.

Kdo ima pravico voliti.

§ 7.

Pravico, voliti poslance za narodno skupščino ima vsak moški, ki je dovršil 21. leto starosti in je državljan kraljevine Jugoslavije.

§ 8.

Aktivni častniki, kakor tudi podčastniki in vojaki pod zastavo ne smejo izvrševati volilne pravice. Ta določba ne velja za civilne uradnike in uslužbence vojaške stroke.

§ 9.*

Volilne pravice nima:

1. kdor je obsojen z izvršno sodbo na robijo ali zatočenje ali na strogi zapor ali zapor, daljši od leta dni, dokler se mu pravice ne vrnejo;
2. kdor je obsojen z izvršno sodbo na izgubo častnih pravic, za čas, dokler ta kazen traja;
3. kdor je v stečaju (konkurzu);
4. kdor je pod skrbstvom;
5. kdor je obsojen z izvršno sodbo na izgubo volilne pravice zaradi volilnih kaznivih dejanj.

* § 3. ZID.

III.

Kdo sme biti poslanec.

§ 10.

Za poslanca v narodno skupščino sme biti voljen samo oni, ki ima volilno pravico, neglede na to, ali je vpisan v volilni imenik.

§ 11.

Od vsakega poslanca se zahtevajo tile pogoji:

1. da je po rojstvu ali po prirojstvu (naturalizaciji) državljan kraljevine Jugoslavije;
2. da je dovršil 30. leto; in
3. da govori, čita in piše službeni jezik.

*Narodni poslanci ne smejo biti obenem državni ali banovinski dobavitelji ali podjetniki.**

§ 12.

*Aktivni državni in banovinski uradniki ne smejo kandidirati za narodne poslance.**

Policijski (politični), finančni in šumarski uradniki, kakor tudi uradniki agrarne reforme ne smejo kandidirati, razen če so to prestali biti leto dni pred razpisom volitev.

Predsedniki občin smejo kandidirati. Če so izvoljeni za narodne poslance, se morajo takoj po verifikaciji mandata v narodni skupščini izjaviti, ali obdrže mandat ali pa ostanejo predsedniki občin.

Ministri, aktivni in na razpoloženju, smejo kandidirati.

*(Zadnji odstavek ukinjen.)**

§ 13.**

Mandat izgube poslanci:

1. ki izgube volilno pravico;

* § 4. ZID.

** § 5. ZID.

2. ki sprejmejo, ko traja njih poslanski mandat, državno ali banovinsko službo;

3. ki opravljajo, ko traja njih poslanski mandat, z državo ali banovino dobaviteljske ali podjetniške posle.

Določba pod 2., kolikor se nanaša na državno službo, ne velja za ministre.

§ 14.

Če nastopi tak primer ali vobče, če gre za izgubo ali popolnitev poslanskega mesta, mora verifikacijski odbor najkasneje v mesecu dni od nastopivšega primera narodni skupščini o tem podati poročilo. Če odbor v tem roku ne predloži poročila, priobči predsedništvo skupščine v prvi prihodnji seji, da je poslansko mesto izpraznjeno, o čemer odloča skupščina v isti seji.

§ 15.

Glasovanje pri volitvah narodnih poslancev je javno in ustno po občinah, odnosno po voliščih in po stalnih volilnih imenikih.

IV.

Volilni imeniki.

§ 16.

Stalni volilni imeniki se sestavljajo, potrjajo, objavljajo in popravljajo po predpisih zakona o volilnih imenikih.*

V.

Sestavljanje kandidatne liste.

§ 17.

(Ukinjen.)**

* Gl. str. 1 knjižice.

** § 6. ZID.

§ 18.*

Državna kandidatna lista se sestavlja takole:

Na čelu se označi dan volitve. Potem se označi nosilec državne kandidatne liste, njegov poklic in bivališče.

Nato se označijo: ime in priimek, poklic in bivališče kandidatov za vse volilne enote v državi. Pod kandidatovo ime se zapišejo za vsako volilno enoto ime in priimek, poklic in bivališče njegovega namestnika.

Pod imena nosilca liste, sreskih kandidatov in njih namestnikov se napišejo ločeno imena dveh predstavnikov te liste za glavni volilni odbor in dveh njiju namestnikov kakor tudi imeni po enega predstavnika in po enega njegovega namestnika za volišča.

Tako sestavljeno listo predloži najmanj po 30 predlagateljev (pravnih volilcev) iz vsakega upravnega sreza izmed polovice skupnega števila upravnih srezov v državi, toda tako, da so ti upravni srezi na ozemlju vsaj dveh tretjin banovin.

Nepismene predlagatelje podpiše z njih pristankom kdo drugi, ki pa se mora tudi podpisati.

Z državno kandidatno listo so predlagatelji dolžni predložiti sodišču tudi pismeno izjavo nosilca, vsakega kandidata in njegovega namestnika, ki se glasi: »Podpisani kot nosilec državne kandidatne liste — kot poslanski kandidat — kot namestnik narodnega poslanca za srez izjavljam, da pristajam na to kandidaturo, in se zavezujem, da bom v svojem političnem delovanju varoval državno celoto in delal za narodno edinstvo in da ne bom pristopil k verskim, plemenskim in pokrajinskim strankarsko-političnim združbam.« Pridržki k tej izjavi niso dovoljeni. Podpis na izjavi mora biti overovljen po pristojnem sreskem sodišču,

* § 7. ZID.

kjer pa takega sodišča ni, po pristojnem prvostopnem, odnosno okrožnem sodišču.

Zavoljo pravilnosti liste predlagatelji niso dolžni, označiti na kandidatni listi, ki jo predlagajo, predstavnika in njegovega namestnika za vsa volišča.

Predstavniki za poedina volišča kakor tudi njih namestniki morajo biti iz občine, kjer se vrši glasanje, in vpisani v njen stalni volilni imenik.

Brez vprašanja in odobritve se ne sme nihče označiti in na listi zapisati za predstavnika nosilca državne kandidatne liste ali predstavnikovega namestnika.

Če kdo zve, da je na katerikoli listi vpisan za predstavnika ali namestnika brez svoje vednosti in odobritve, ima pravico izjaviti kasacijskemu sodišču v Beogradu, da tega ne sprejme, in sodišče ga mora izbrisati ter o tem obvestiti enega izmed predlagateljev državne kandidatne liste.

§ 19.

Za predstavnike liste v glavnem volilnem odboru smejo biti označene osebe, ki so vpisane v stalne volilne imenike katerekoli občine v državi.

§ 20.

Državno kandidatno listo smejo podpisati kot predlagatelji samo tisti, ki so vpisani v stalne volilne imenike.* Za vse predlagatelje se mora istočasno predložiti potrdilo njih pristojnega sreskega, odnosno prvostopnega sodišča,** da so pravilno vpisani v stalne

* § 8. ZID.

** Tolmačenje min. pravde z dne 22. IX. 1931, št. 113.333 (»Služb. nov.« z dne 24. IX. 1931, št. 221/LXX/461 — »Služb. list« št. 393/59 iz 1. 1931.):

»Z izrazom 'prvostopna' sodišča v smislu tega zakona je razumeti tudi 'okrožna sodišča'.«

volilne imenike. Taka potrdila izdajejo sreska, odnosno prvostopna sodišča* v treh dneh.

Podpis sme izpodbijati samo oni, čigar ime je podpisano.

Sodišče mora vsakomur na vprašanje povedati, ali je podpisan ali ne. Odgovor sodišča je lahko usten ali pismen po zahtevi onega, ki vpraša. Kadar izjavi kdo izmed predlagateljev, ki niso vešči pisanja, pred sodiščem ustno ali sodišču pismeno, da je kot predlagatelj podpisan brez svoje privolitve, ga mora sodišče izbrisati in o tem obvestiti enega izmed predlagateljev kandidatne liste; ti morajo namesto njega najti drugega najpozneje v petih dneh. Drugače sodišče sklene in razglasi v časopisih, da ta lista ni veljavna, če na njej ne ostane predpisano število predlagateljev.

*Osporavati podpis predlagateljev je dopustno najdalj osem dni od dne predaje liste sodišču.***

Na zadnji strani kandidatne liste se mora pustiti prazen prostor za sodno potrditev.

§ 21.***

Vsaka državna kandidatna lista mora imeti vsaj po enega kandidata v vsakem upravnem srezu, kjer se voli en poslanec, in po dva, kjer se volita dva poslanca, po enega kandidata v mestu, za katero se voli poslanec, kakor tudi po enega kandidata za vsak banovinski sedež, za katerega se voli poslanec, po dva ali več, kjer se volita dva ali se voli več

* Tolmačenje min. pravde z dne 22. IX. 1931, št. 111.802 (»Služb. nov.« z dne 24. IX. 1931, št. 221/LXX/461 — »Služb. list« št. 393/59 iz l. 1931.):

»Glede na določila §§ 20. in 21. tega zakona mora sresko, odnosno prvostopno sodišče potrditi kandidatno listo sreskih kandidatov, če dokažejo predlagatelji z ozemlja drugega sodišča, toda istega upravnega sreza s potrdilom svojega pristojnega sreskega, odnosno prvostopnega sodišča, da so redno vpisani v stalne volilne imenike.«

** § 8. ZID.

*** § 9. ZID.

poslancev, in po pet kandidatov za upravno območje mesta Beograda, Zemuna in Pančeva (§ 4.); vsak teh kandidatov mora imeti svojega namestnika. V istem upravnem srezu, mestu, odnosno na banovinskih sedežih in v upravnem območju mesta Beograda, Zemuna in Pančeva ima državna kandidatna lista lahko tudi več sreskih kandidatov, odnosno več skupin kandidatov.

Sreski kandidati lahko kandidirajo največ v treh volilnih enotah; v tem primeru morajo biti vezani z isto državno listo.

Ena oseba sme biti na isti listi kandidat v dveh volilnih enotah in v tretji namestnik ali pa v eni volilni enoti kandidat in v dveh namestnik.

Namestnik sreskega kandidata je na isti listi lahko namestnik v treh volilnih enotah.

Če se izprazni kakorkoli mesto poslanca, ki je izvoljen kot sreski kandidat, pride na njegovo mesto njegov namestnik.

Kdor je izvoljen na več mestih za narodnega poslanca, se mora najdalj v 3 dneh, ko mu skupščina volitev potrdi, izjaviti, za katero mesto sprejema poslanski mandat.

§ 22.

(Ukinjen.)*

§ 23.**

Vsa mesta so s srezu, na katerih ozemlju leže, ena volilna enota, izvzemši mesta, za katera se kot banovinske sedeže voli po § 4. poslanec, odnosno se volijo poslanci, in razen mest, ki imajo nad 100.000 prebivalcev.

* § 9. ZID.

** § 10. ZID.

VI.

Potrditev kandidatne liste.

§ 24.

(Ukinjen.)*

§ 25.**

Dva primerka tako sestavljene državne kandidatne liste mora predložiti najmanj pet predlagateljev najkasneje 15 dni pred volitvami kasacijskemu sodišču v Beogradu v potrditev in ju predati predsedniku ali njegovemu namestniku, ki jim mora o prejemu takoj izdati potrdilo.

Sodišče se mora najprej iz predloženih potrdil pristojnih sreskih, odnosno prvostopnih ali okrožnih sodišč uveriti, ali so predlagatelji res vpisani v stalni volilni imenik, ali jih je potrebno število po § 18. in ali je priložena pismena privolitev in izjava nosilca, sreskih kandidatov in njih namestnikov po § 18.; ko se o tem uveri, potrdi listo. En potrjeni primerek vrne predlagateljem proti reverzu najdalj v treh dneh od dne prejema, drugega pa hrani pod svojim pečatom na varnem kraju; od tega primerka je poslati takoj prepis upravi Državne štamparije, da se objavi v prvi številki »Službenih novin kraljevine Jugoslavije« in v službenih organih kraljevskih banskih uprav pod napisom: »Kandidati za narodne poslance«.

§ 26.

Z izvirnimi državnimi kandidatnimi listami morajo predložiti predlagatelji še toliko natisnjenih primerkov, kolikor je v srezu, odnosno kraju volišč, in po dva primerka za sodišče. Na natisnjenih primerkih je označiti

* § 10. ZID.

** § 11. ZID.

samo nosilca liste, kandidata in namestnika za dotični srez, odnosno kraj (§ 21.) in predstavnika z njegovim namestnikom.

Na vsakem takem primerku državne kandidatne liste mora biti na vrhu natisnjeno: »Za volišče v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani.....«. Na primerkih, namenjenih za ona volišča, kjer se glasuje v več oddelkih ali četrtih, mora biti na vrhu natisnjeno: »Za volišče.....«.

Sodišče se mora uveriti, ali se imena predlaganih oseb na vseh natisnjenih primerkih strinjajo z izvirno kandidatno listo, ter jih vse potrditi s svojim podpisom in sodnim pečatom. Od vseh natisnjenih primerkov je treba v treh dneh pristojnemu sreskemu, odnosno prvostopnemu sodišču poslati za vse občine, odnosno za vsa volišča njih področja namenjene primerke, in sicer proti potrdilu o prejemu.

Volilni odbor mora te primerke na dan pred volitvami pilepiti v glasovalni sobi na vidno mesto.

§ 27.*

Vsako državno kandidatno listo sme vsakdo prepisati ali ponatisniti, brž ko je izročena javnosti.

§ 28.**

Državna kandidatna lista, ki je že izročena kasačijskemu sodišču v Beogradu, najsi še ni potrjena, se ne more več preklicati in tudi ne kako izpreminjati. Če pa kateri izmed predlaganih kandidatov umre ali če izgubi pravico biti izvoljen, se sme namesto njega predlagati drug kandidat.

Take izpremembe v listi so dovoljene samo najdalj do 48 ur pred volitvijo in se potrjujejo na isti način, kakor državna kandidatna lista.

* § 12. ZID.

** § 13. ZID.

inštitut za volilništvo § 29.

Ce je po sodišču potrjena samo era kandidatna lista, se glasuje samo za to listo.

VII.

Volilni material.

§ 30.

Minister za notranje posle mora odrediti vse, kar je potrebno, da se v državni tiskarni pripravi in pravočasno razpošlje vsem občinam v državi potrebno število obrazcev za volilne zapisnike in poročila volilnih odborov.

§ 31.

Obrazce za zapisnike in poročila volilnih odborov predpiše minister za notranje posle.

§ 32.

Občine se založe s tem materialom v breme proračuna ministrstva za notranje posle.

VIII.

Volišča, volilni odbor na voliščih, glasovanje.

§ 33.

Volilci smejo glasovati vsak samo po enkrat, samo osebno, samo na volišču svoje občine in samo za potrjene državne kandidatne liste.

§ 34.

Volišče mora biti v poslopju občinske uprave; če pa je to poslopje neprikladno ali če se vrši glasovanje na več krajih, se morajo volitve vršiti v šolskem ali dru-

gem poslopju, ki ga občinska uprava določi za to. Nikakor pa se glasovanje ne sme vršiti v prostorih, ki so namenjeni bogoslužju.

V občinah, ki imajo nad 800 volilcev, se mora glasovanje vršiti na več krajih po oddelkih, kakor pač volilec prebivajo, toda vsak oddelek tvori eno volišče.

Če pa so hiše v kaki občini zelo daleč od poslopja, kjer bi se moralo glasovati, tako da bi bilo volilcem težko priti na volišče, sme državni odbor tudi manjše občine razdeliti na oddelke.

Volišče in poslopje, kjer se bo glasovalo, mora občinska uprava objaviti najmanj deset dni pred volitvami.

Kjer so občine majhne, sme državni odbor, če je to potrebno, odrediti za dve občini samo eno volišče; toda tedaj ne sme biti več ko 800 volilcev združenih v eno volišče.

Istčasno, ko občinske uprave pristojnemu sodišču predlože stalne volilne imenike v odobritev, morajo tudi kraljevski banski upravi predložiti poročilo, koliko volilcev je v vsej občini vpisanih v volilni imenik in koliko bi bilo potemtakem treba v tej občini določiti volišč. Banske uprave morajo ta poročila takoj vročiti ministrstvu za notranje posle, ki predlaga po njih državnemu odboru število volišč v dotični občini. Če bi državni odbor določil več ali manj volišč, nego je bilo v dotični občini sestavljenih in pristojnemu sodišču v potrditev predloženih stalnih volilnih imenikov za dotično občino, mora dotična občinska uprava v treh dneh po prejemu poročila o tem prvotno predložene volilne imenike preurediti po sklepu državnega odbora ter jih predložiti pristojnemu sodišču v potrditev.

§ 35.

Vsako poslopje, v katerem se glasuje, mora imeti, ako samo ni dovolj prostorno, ograjeno dvorišče, ki se lahko zapre.

§ 36.

Na vsakem kraju, kjer se glasuje, mora biti volilni odbor, sestavljen iz enega občirskega odbornika, ki ga določi sreski načelnik; potem iz po enega predstavnika onih kandidatnih list, ki imajo svoje predstavnike, in iz predsednika volilnega odbora, ki ga določi državni odbor. Če volilci iz več občin volijo na enem volišču (§ 34.), pride v volilni odbor po en občinski odbornik iz vsake občine.

Predsedniki volilnih odborov imajo pravico glasovati v občini, kjer opravljajo na dan volitev predsedniško dolžnost, ako predlože potrdilo, da so vpisani v stalni volilni imenik svoje občine. To potrdilo se mora priključiti zapisniku volilnega odbora.

§ 37.

Vsaj 15 dni* pred dnevom volitev določi državni odbor za vsako volišče predsednika volilnemu odboru. Če bi kateri izmed postavljenih predsednikov imel posebno važen vzrok, da ne sprejme te dolžnosti, se mora v treh dneh od dne, ko je razpored državnega odbora objavljen, obrniti s prošnjo na državni odbor ter navesti vzroke, zaradi katerih ne more sprejeti te dolžnosti. Ako prizna državni odbor navedene vzroke za utemeljene, odveže prosilca dolžnosti ter določi namesto njega drugega; ako pa državni odbor navedenih vzrokov ne spozna za utemeljene, obvesti prosilca po političnem oblastvu prve stopnje, da prošnji ne more ugoditi.

Prošnja, ki se predloži po navedenem roku, se nikakor ne upošteva.

Samo v tem izrednem in nepričakovanem primeru, da bi določeni predsednik volilnega odbora, iz nepremagljivega vzroka ne mogel priti, ga nadomešča občinski predsednik ali njegov namestnik v občinah, kjer se glasuje samo na enem kraju.

* Ta rok ni v skladu z rokom, določenim z noveliranim zadnjim stavkom prvega odstavka § 6. ZID. Očividno velja tudi pri § 37. 30 dnevni rok iz § 6.

V občinah pa, kjer se glasuje na več krajih, določi v tem primeru namestnike predsednikom volilnih odborov sreski načelnik predvsem iz občinskih svetovalcev in odbornikov dotične občine,* ter jim o tem izda listino proti potrdilu.

Državni odbor mora vsakomur, ki ga je določil v volilni odbor, izdati proti potrdilu listino o imenovanju, podpisano po predsedniku ali članih državnega odbora, ki jih odredi sam. Osebam, ki stanujejo v prestolnici, se ta lista izroči neposredno, drugim osebam pa po pristojnih upravnih oblastvih, ki morajo vročilnico o predaji postavitvenega odloka takoj vrniti državnemu odboru.

§ 38.

Istotako mora najpozneje pet dni pred volitvami sreski načelnik določiti enega občinskega odbornika za člana volilnega odbora in enega za namestnika.*

§ 39.

Na dan pred volitvami ob treh popoldne se morajo vsi člani volilnega odbora ali njih namestniki sestati v poslopju, kjer se bo glasovalo, in tu sprejeti proti potrdilu od občinskega urada stalni volilni imenik, knjigo za vpisovanje glasovalcev, knjigo za pisanje zapisnika, kandidatne liste, občinski pečat in drugo, kar je potrebno.

V sobi, kjer se glasuje, se morajo prilepiti vse kandidatne liste na vidnem mestu.

* Tolmačenje min. pravde iz mes. okt. 1931, št. 117.749 (»Služb. nov.« z dne 6. X. 1931, št. 232/LXXII/484 — »Službeni list« št. 426/62 iz l. 1931.):

»Če ni v občini zadosti občinskih svetovalcev in odbornikov, se smejo postaviti za namestnike predsednikom volilnih odborov po § 37., četrtem odstavku, kakor tudi za člane volilnih odborov in njih namestnike po § 38. tega zakona volilci dotične občine.«

(Drugi odstavek tega tolmačenja je slonel na prejšnjem besedilu § 4. zakona, z novim besedilom § 4. ZID pa je postal brezpredmeten.)

§ 40.

Ko volilni odbor vse to izvrši, izbere potrebno število zapisnikarjev in drugih pomočnikov ter sploh pripravi vse, kar mu bo potrebno drugi dan za sprejemanje glasov, mora o vsem tem in o tem svojem prvem sestanku napraviti zapisnik in v njem posebno navesti vse prejete kandidatne liste. Ta zapisnik morajo podpisati vsi člani volilnega odbora. Naposled določi volilni odbor stražo, ki mora neprestano stražiti poslopje, kjer se bo glasovalo.

§ 41.

Na dan volitev se mora volilni odbor ob sedmih zjutraj sestati v poslopju za volitve in odrediti, naj se volitve prične.

§ 42.

Da se ob glasovanju vzdržuje red, za to skrbi predsednik volilnega odbora. Če je treba, sme zahtevati pomoč od občinskega ali državnega oblastva, in to se mora odzvati njegovemu pozivu. Člani odbora, ki mislijo, da to ni potrebno, imajo pravico, da svoje mnenje zabeležijo v zapisniku.

§ 43.

Ves čas glasovanja morata za glasovalno mizo sedeti vsaj dva člana volilnega odbora. Eden izmed njiju mora biti vedno predsednik volilnega odbora ali občinski odbornik, ki je član volilnega odbora, ali njegov namestnik.

§ 44.

Ako kdo izmed predstavnikov kandidatnih list odide z volišča, ne da bi pustil namestnika, se volitve nadaljujejo tudi brez njega; v zapisniku pa se mora to zabeležiti.

§ 45.

Nihče ne sme stopiti na volišče z orožjem ali pa z orodjem, porabnim za boj, razen v primeru, določenem v § 42. tega zakona, kadar predsednik volilnega odbora pozove oboroženo pomoč, da vzdržuje red na volišču.

Niti državni niti samoupravni uslužbenci, ki nosijo po službenih predpisih orožje, ne smejo priti na volišče z orožjem, da izvrše svojo volilno pravico.

§ 46.

V sobo, kjer se glasuje, je volilce spuščati po vrsti, po enega ali več, nikakor pa ne več nego po pet naenkrat.

§ 47.*

Vsak volilec mora, ko stopi v glasovalno sobo, preden glasuje, povedati glasno, da ga slišijo vsi člani volilnega odbora, ime, priimek in poklic, v mestih, kjer je več volišč, pa tudi svoje stanovanje. — Ako volilca nihče v volilnem odboru ne pozna, ga predsednik odbora, ko se je uveril, da je volilec vpisan v volilni imenik, vpraša, ali je res oni, pod čigar imenom se je javil h glasovanju, ter ga opozori na zakonske posledice, če bi glasoval na tuje ime. Če volilec potrdi, da je on tisti, pod čigar imenom se je javil h glasovanju, se mora o tem neznanem volilcu sestaviti zapisnik, v katerega se zabeleži njegov osebni popis, kakor tudi ulica in številka stano-

* Tolmačenje min. pravde z dne 29. X. 1931, št. 127.572 (»Služb. nov.« z dne 4. XI. 1931, št. 258/LXXX/554 — »Služb. list« št. 488/68 iz l. 1931.):

»Gluhoneme osebe, ki zaradi te svoje telesne hibe ne morejo izvršiti ob glasovanju onih obličnosti, ki jih zahtevajo predpisi § 47. tega zakona, smejo glasovati s pomočjo tolmača. Ta tolmač se mora legitimirati, če ni osebno znan volilnemu odboru ali vsaj enemu članu, ter je v takem primeru postopati prav tako, kakor je postopati, če volilec ni znan volilnemu odboru. O glasovanju s pomočjo tolmača je treba sestaviti zapisnik.«

vanja. Predsednik ima pravico, odrediti, da se tak neznani volilec tudi takoj fotografira, odnosno daktiloskopira. Ako tak neznani volilec na zahtevo odbora o svoji identiteti ne predloži dokazil, ki bi bila po presoji odbora zadostna, ga odbor ne sme pripustiti h glasovanju. Ako se v volilnem odboru glede volilca pojavi dvom o njegovi identiteti, mora odbor odločiti z večino glasov, ali se tak volilec pripusti h glasovanju ali ne.

Predsednik volilnega odbora mora vsakemu volilcu pokazati vse kandidatne liste in ga vprašati, za katero listo glasuje. Ako volilec ni več čitanju, mu mora na njegovo zahtevo predsednik ali član odbora prečitati vsa imena nosilcev in sreskih kandidatov za ta srez, odnosno za ta kraj na vseh kandidatnih listah. Ako se vse to ne zgodi, ima vsak član odbora pravico, da temu ugovarja in da, ko je glasovanje izvršeno, zabeleži v zapisnik protest zoper nepravilno postopanje odbora.

Volilec glasuje za listo javno s tem, da imenuje njenega nosilca in sreskega, odnosno krajevnega kandidata. To se mora vpisati v poseben seznemek, ki se mora voditi za vsakega sreskega kandidata posebej.

§ 48.

Ko je volilec oddal glas, mora oditi z volišča. Za volišče se smatra poslopje, kjer se glasuje, in njegovo dvorišče.

§ 49.

Volilni odbor ne sme zabraniti nikomur, ki je vpisan v stalni volilni imenik, da ne bi glasoval. Če pa ima odbor ali poedini član odbora kaj pripomniti, mora odbor ali oni član, ki ima kaj pripomniti, to postaviti v zapisnik. Ako se volilec prijavi h glasovanju, pa je na njegovo ime že glasoval kdo drugi, mora predsednik volilnega odbora potem, ko je postopal po prvem odstavku § 47. in se nedvomno uveril, da je volilec identičen z onim, ki je vpisan v stalni volilni imenik, odrediti, da se njega

ime, priimek in poklic vpiše v poseben seznamek, ki se vodi kot seznamek za take osebe; ne sme ga pa pripustiti h glasovanju. Ta seznamek priloži volilni odbor volilnim spisom, v volilnem zapisniku pa je tak primer zabeležiti in navesti število takih oseb. Pri verifikaciji volitev s takimi primeri upošteva skupščina tudi število teh oseb, ako to vpliva na izid volitve.

§ 50.

Glasovanje traja neprestano ves dan do šestih popoldne. Samo če nastane nered, se sme glasovanje prekiniti, dokler se ne povrne red. Povod nereda in čas, za katerega se je moralo glasovanje prekiniti, se morata zabeležiti v zapisnik. Ob šestih se zapre dvorišče ali poslopje, ako dvorišča ni, in se ne sme nihče več pustiti vanj; nadaljevati pa se mora sprejemanje glasov onih volilcev, ki so že bili na dvorišču ali v poslopiju, dokler ne glasujejo vsi, neglede na to, do kdaj to traja. Ako se je moralo zaradi nereda glasovanje prekiniti za dalj ko eno uro, se za toliko časa po šesti uri nehajo puščati volilci na volišče.

§ 51.

Ves čas glasovanja se mora voditi zapisnik o vsem, kar bi se dogodilo, in kar smatra katerikoli član volilnega odbora za vredno, da se zabeleži. Vsi člani volilnega odbora morajo zapisnik podpisati. Ako pa bi ga predstavniki kandidatnih list ne podpisali, velja zapisnik tudi brez njih podpisov.

Vsak član odbora sme oddajati svoje posebno mnenje in svoje pripombe.

§ 52.

Na dan volitev, na dan pred volitvami in na dan po volitvah je prepovedano točiti ali kakorkoli dajati alkoholne pijače. To prepoved mora občinski urad razglasiti.

IX.

Zaključek glasovanja in urejanje volilnega posla na voliščih.

§ 53.

Ko se glasovanje konča, se mora takoj prešteti po seznamku glasovalcev, koliko volilcev je glasovalo. To število se mora zapisati z besedami na koncu seznamka; pod tem se morajo podpisati vsi člani volilnega odbora.

§ 54.

Ko se je to zgodilo, se mora zabeležiti v zapisnik: ob katerem času je bilo glasovanje zaključeno, koliko volilcev je glasovalo po seznamku glasovalcev, in vse drugo, kar se nanaša na potek volitev, pa ni bilo zabeleženo že prej. Vsi člani volilnega odbora se morajo podpisati; vsak od njih ima pravico, da poda ločeno mnenje in pripombe.

§ 55.

Po vsem tem se prično šteti glasovi, oddani za poedine sreske, odnosno krajevne kandidate. V vsakem seznamku, v katerega se vpisuje, za katero kandidatno listo za vso državo in za katerega sreskega, odnosno krajevnega kandidata je volilec glasoval, se mora zabeležiti, koliko glasovalcev je glasovalo za poedine sreske, odnosno krajevne kandidate in koliko skupaj za vsako državno kandidatno listo. To število se mora zapisati z besedami na koncu vsakega seznamka; pod tem se morajo podpisati vsi člani volilnega odbora.

Nato je treba zapisnik, seznemek glasovalcev, stalni volilni imenik in seznamke, v katere so se vpisovali glasovi in glasovalci za vsako kandidatno listo, dejati v zavitek in pod občinskim pečatom nasloviti na pristojno sresko, odnosno prvostopno sodišče za glavni volilni odbor v Beogradu.

Ko se je vse to zgodilo, odide volilni odbor iz glasovalne sobe, postavi stražo, da neprestano čuva sobo, v kateri so ostali volilni spisi; ključ od sobe pa shrani predsednik pri sebi.

Straža ne sme to noč nikogar z nobenim izgovorom pustiti v to sobo.

§ 56.

Dan po izvršenem glasovanju se vsi člani volilnega odbora sestanejo ob sedmih zjutraj pred vrati glasovalne sobe, jo odpro ter vstopijo. Ko so se uverili, da je vse v redu in tako, kakor je bilo puščeno, morajo ves volilni material vrniti občinskemu odboru ter od njega vzeti potrdilo nazaj. Ako opazijo, da ni vse v redu, morajo o tem sestaviti poseben zapisnik, ki se z drugimi volilnimi spisi vred izroči sreskemu, odnosno prvostopnemu sodišču* za glavni volilni odbor. Nato vzame predsednik zavitek, pripravljen za glavni volilni odbor, in se odpravi na pot, da ga izroči sreskemu, odnosno prvostopnemu sodišču.

X.

Glavni volilni odbor, končno urejanje volilnega posla in proglasitev narodnih poslancev.

§ 57.

Glavni volilni odbor sestavljajo: predsednik in podpredsednik državnega sveta, predsednik kasacijskega sodišča v Beogradu, predsednik stola sedmorice v Zagrebu, vrhovnega sodišča v Sarajevu, velikega sodišča v Podgorici ali njih namestniki, ki jih oni sami določijo z istega sodišča, in po dva predstavnika vsake kandidatne liste.

* Tolmačenje min. pravde z dne 7. X. 1931, št. 119.528 (»Služb. nov.« z dne 13. X. 1931, št. 239/LXXIV/505 — »Služb. list« št. 436/63 iz l. 1931.):

»Če je v kakem srezu več sreskih sodišč ali če se spoji več srezov v en volilni srez, je pristojno za prevzem volilnih spisov po §§ 56. in 58. tega zakona ono sresko sodišče, odnosno prvostopno sodišče, ki je pristojno za potrditev sreskih kandidatnih list.«

Glavnemu volilnemu odboru predseduje predsednik državnega sveta ali po činu najstarejši član tega odbora.

Glavni volilni odbor se sestane in prične poslovati drugi dan po izvršenih volitvah ob devetih dopoldne. Posluje polnoveljavno, če so poleg predsednika ali njegovega namestnika navzočni vsaj še trije člani; to se mora v zapisniku ugotoviti.

§ 58.

Predsedniki volilnih odborov izroče volilne spise osebno starešini sreskega, odnosno prvostopnega sodišča* proti potrdilu; starešina sreskega, odnosno prvostopnega sodišča pa pošlje volilne spise, ko jih prejme, za ves srez v istih nedotaknjenih zavitkih po sodniku svojega sodišča, ki ga odredi on, glavnemu volilnemu odboru v Beograd. Določeni sodnik, ki nosi volilne spise glavnemu volilnemu odboru, izroči temu zapečatenе zavitke z volilnimi spisi in naknadnimi zapisniki (§ 56.), če je teh kaj.

O predaji volilnih spisov se mora sestaviti kratek zapisnik, ki ga podpišeta predsednik glavnega volilnega odbora ali njegov namestnik in odrejeni sodnik, ki je volilne spise prinesel.

§ 59.

Če bi se na dan volitev zaradi nereda ali iz kakršnegakoli drugega vzroka na enem ali na več voliščih ne bile izvršile volitve, mora glavni volilni odbor takoj odrediti, da se na vseh teh krajih izvrše volitve prihodnjo nedeljo. Občinski predsednik mora to, da se bo volilo naknadno, v dotični občini razglasiti isti dan, ko mu to javi glavni volilni odbor.

Če se tudi sedaj v nekaterih krajih ne izvrši volitev, mora glavni volilni odbor izvršiti svoj posel neglede na te neizvršene volitve.

* Gl. »tolmačenje« pri §§ 56. in 69. tega zakona.

§ 60.

Glavni volilni odbor mora pregledati vse volilne spise, ki so mu izročeni, sklepati o ločenih mnenjih in pripombah, vpisanih v zapisnike ter podati svoje pripombe glede poteka volitev na raznih voliščih, če se mu vidi to potrebno.

Ko glavni volilni odbor sklepa, smejo predstavniki državnih kandidatnih list glasovati samo v primerih, ki se nanašajo na njih državno kandidatno listo.

§ 61.*

Po izidu volitev ugotovi glavni volilni odbor najprej, katera državna kandidatna lista je dobila največje število glasov (relativno večino), pri čemer sešteje vse glasove, ki so jih dobili vsi kandidati, vezani s to listo v vsej državi.

Nato potrdi glavni volilni odbor za poslance vse nosilce tistih državnih kandidatnih list, ki imajo v vsej državi nad 50.000 glasov.

V upravnem območju mesta Beograda, Zemuna in Pančeva pripadajo tri petine, t. j. trije mandati tisti državni kandidatni listi, ki je dobila v vsej državi največje število glasov, in to kandidatom v tistem vrstnem redu, kakor so označeni na državni kandidatni listi.

Če je več skupin po pet kandidatov vezanih z najmočnejšo državno kandidatno listo, pripadejo ti mandati tisti skupini, ki je dobila relativno večino med vsemi skupinami, vezanimi z najmočnejšo državno kandidatno listo. Razdelitev mandatov na pojedine kandidate se vrši prav tako, kakor v prvem primeru. Ostala dva mandata se porazdelita takole: Če je dobila najmočnejša državna kandidatna lista absolutno večino glasov, oddanih v območju mesta Beograda, Zemuna in Pančeva, se razdeli ta ostanek

* § 14. ZID.

med vse državne kandidatne liste, pri čemer se šteje semkaj tudi najmočnejša. Število glasov, ki jih je skupaj dobila vsaka državna kandidatna lista v upravnem območju mesta Beograda, Zemuna in Pančeva, se deli z 1 in 2. Od števil, dobljenih s takim deljenjem, se vzameta dve največji in se po teh številih dodelita ta dva mandata državnim kandidatnim listam. Glede razdelitve teh dveh mandatov med poedine kandidate veljajo določila o razdelitvi prvih treh petin mandatov.

Državni kandidatni listi, ki je dobila največje število glasov v vsej državi, se dodele tri petine skupnega števila narodnih poslancev od tistega števila, ki spada na vse banovine.

Te tri petine mandatov se porazdele na poedina volilna okrožja, in to:

1. Dravska banovina.

Na volilno okrožje št. 1 skupaj 9 mandatov; na volilno okrožje št. 2 skupaj 8 mandatov.

2. Savska banovina.

Na volilno okrožje št. 3 skupaj 6 mandatov; na volilno okrožje št. 4 skupaj 7 mandatov; na volilno okrožje št. 5 skupaj 10 mandatov; na volilno okrožje št. 6 skupaj 7 mandatov; na volilno okrožje št. 7 skupaj 5 mandatov; na volilno okrožje št. 8 skupaj 5 mandatov; na volilno okrožje št. 9 skupaj 5 mandatov.

3. Vrbaska banovina.

Na volilno okrožje št. 10 skupaj 9 mandatov; na volilno okrožje št. 11 skupaj 6 mandatov.

4. Primorska banovina.

Na volilno okrožje št. 12 skupaj 9 mandatov; na volilno okrožje št. 13 skupaj 5 mandatov.

5. Drinska banovina.

Na volilno okrožje št. 14 skupaj 7 mandatov; na volilno okrožje št. 15 skupaj 4 mandati; na volilno okrožje št. 16 skupaj 7 mandatov; na volilno okrožje št. 17 skupaj 6 mandatov.

6. Zetska banovina.

Na volilno okrožje št. 18 skupaj 5 mandatov; na volilno okrožje št. 19 skupaj 3 mandati; na volilno okrožje št. 20 skupaj 6 mandatov; na volilno okrožje št. 21 skupaj 6 mandatov.

7. Dunavska banovina.

Na volilno okrožje št. 22 skupaj 4 mandati; na volilno okrožje št. 23 skupaj 5 mandatov; na volilno okrožje št. 24 skupaj 4 mandati; na volilno okrožje št. 25 skupaj 7 mandatov; na volilno okrožje št. 26 skupaj 6 mandatov; na volilno okrožje št. 27 skupaj 5 mandatov.

8. Moravska banovina.

Na volilno okrožje št. 28 skupaj 7 mandatov; na volilno okrožje št. 29 skupaj 5 mandatov; na volilno okrožje št. 30 skupaj 7 mandatov; na volilno okrožje št. 31 skupaj 6 mandatov.

9. Vardarska banovina.

Na volilno okrožje št. 32 skupaj 5 mandatov; na volilno okrožje št. 33 skupaj 7 mandatov; na volilno okrožje št. 34 skupaj 6 mandatov; na volilno okrožje št. 35 skupaj 9 mandatov.

Ti mandati se porazdele v poedinih volilnih okrožjih predvsem na tiste kandidate, vezane z naj-

močnejšo kandidatno listo, ki imajo v srezu, mestu, odnosno na banovinskem sedežu proti vsem ostalim kandidatom tega sreza, mesta, odnosno banovinskega sedeža absolutno večino glasov, in to vrstoma po velikosti števila dobljenih glasov. Če niso s tem omejene tri petine izčrpane, se razdele ostali mandati po vrsti na sreze, mesta, odnosno banovinske sedeže, ki so najmočnejši po seštevku glasov, ki so bili oddani za vse kandidate v srezu, mestu, odnosno banovinskem sedežu, vezane z najmočnejšo državno kandidatno listo. Ti mandati pripadejo tistim sreškim kandidatom, ki so dobili med vsemi ostalimi kandidati tega sreza, mesta, odnosno banovinskega sedeža, vezanimi s to listo, relativno večino.

Pri tej razdelitvi mandatov se štejejo mesta, za katera se kot sedeže banovin volijo poslanci, in mesta nad 100.000 prebivalcev prav tako, kakor ostali upravni srez. V srezih in mestih, za katere se volita po dva ali se voli po več poslanecev, se proglase za izvoljene vsi kandidati, če je po absolutni večini, odnosno po moči seštevkov glasov, ki so bili oddani za vse skupine kandidatov tega sreza, odnosno mesta, vezane z državno kandidatno listo, stopil ta srez, odnosno stopilo mesto v vrsto za dodelitev mandata. Če je več skupin po dva ali po več kandidatov, vezanih z najmočnejšo državno listo, se proglase za poslance vsi kandidati tega sreza, odnosno mesta tiste skupine, ki je dobila relativno večino med skupinami, vezanimi s to najmočnejšo državno kandidatno listo.

Ostanek dveh petin mandatov se razdeli na pojedina volilna okrožja, in sicer:

1. Dravska banovina.

Na volilno okrožje št. 1 skupaj 6 mandatov; na volilno okrožje št. 2 skupaj 6 mandatov.

2. Savska banovina.

Na volilno okrožje št. 3 skupaj 4 mandati; na volilno okrožje št. 4 skupaj 4 mandati; na volilno okrožje št. 5 skupaj 7 mandatov; na volilno okrožje št. 6 skupaj 4 mandati; na volilno okrožje št. 7 skupaj 4 mandati; na volilno okrožje št. 8 skupaj 3 mandati; na volilno okrožje št. 9 skupaj 4 mandati.

3. Vrbaska banovina.

Na volilno okrožje št. 10 skupaj 6 mandatov; na volilno okrožje št. 11 skupaj 4 mandati.

4. Primorska banovina.

Na volilno okrožje št. 12 skupaj 6 mandatov; na volilno okrožje št. 13 skupaj 4 mandati.

5. Drinska banovina.

Na volilno okrožje št. 14 skupaj 4 mandati; na volilno okrožje št. 15 skupaj 3 mandati; na volilno okrožje št. 16 skupaj 4 mandati; na volilno okrožje št. 17 skupaj 4 mandati.

6. Zetska banovina.

Na volilno okrožje št. 18 skupaj 4 mandati; na volilno okrožje št. 19 skupaj 2 mandata; na volilno okrožje št. 20 skupaj 3 mandati; na volilno okrožje št. 21 skupaj 4 mandati.

7. Dunavska banovina.

Na volilno okrožje št. 22 skupaj 2 mandata; na volilno okrožje št. 23 skupaj 4 mandati; na volilno okrožje št. 24 skupaj 3 mandati; na volilno okrožje št. 25 skupaj 4 mandati; na volilno okrožje št. 26

skupaj 4 mandati; na volilno okrožje št. 27 skupaj 4 mandati.

8. Moravska banovina.

Na volilno okrožje št. 28 skupaj 4 mandati; na volilno okrožje št. 29 skupaj 4 mandati; na volilno okrožje št. 30 skupaj 4 mandati; na volilno okrožje št. 31 skupaj 4 mandati.

9. Vardarska banovina.

Na volilno okrožje št. 32 skupaj 4 mandati; na volilno okrožje št. 33 skupaj 5 mandatov; na volilno okrožje št. 34 skupaj 4 mandati; na volilno okrožje št. 35 skupaj 5 mandatov.

V tistih volilnih okrožjih, kjer znaša seštevek glasov z vseh ostalih državnih kandidatnih list manj, nego število glasov najmočnejše državne kandidatne liste, se razdeli ta ostanek mandatov med vse državne kandidatne liste, vštevši listo, ki je dobila v teh volilnih okrožjih največje število glasov.

Ti mandati, ki še pripadajo vsakemu volilnemu okrožju, se dodele tistim kandidatom, ki imajo v svojih srezih absolutno večino oddanih glasov, in to vrstoma po velikosti števila dobljenih glasov.

Če s tem niso izčrpani vsi mandati teh dveh petin, se razdele tisti, ki še ostanejo, med vse kandidate državne liste sorazmerno po številu glasov, ki so bili oddani v tem volilnem okrožju za vse sreske kandidate, vezane s poedinimi državnimi listami, in to takole: število glasov, ki jih je skupaj dobila vsaka državna kandidatna lista v poedinem volilnem okrožju, se deli z 1, 2, 3 itd. in naposled s številko, ki ustreza številu mandatov, ki dotičnemu volilnemu okrožju še pripada. Od števil, dobljenih s takim deljenjem, se vzame toliko največjih, kolikor še pripada mandatov temu volilnemu okrožju, in po teh številih se dodeli število mandatov vsaki listi. Kolikor se je vzelo teh števil izmed tistih količnikov,

dobljenih, če se deli število glasov ene liste s številkami 1, 2, 3 itd., toliko mandatov pripada tej listi. Ti mandati se dodele v poedinih volilnih okrožjih po vrsti srezom, mestom, odnosno banovinskim sedežem, najmočnejšim po seštevku glasov, ki so bili oddani za vse kandidate v srezu, mestu, odnosno na banovinskem sedežu, vezane z dotično listo, v katerih ta lista ni več dobila mandata. Ti mandati pripadajo tistim sreskim kandidatom, ki so dobili med vsemi ostalimi kandidati tega sreza, mesta, odnosno banovinskega sedeža, vezani s to listo, relativno večino.

Če ni dobila kakšna državna kandidatna lista v vsej državi niti 50.000 glasov, se ne udeležuje razdelitve mandatov.

Če se primeri, da imata dve najmočnejši državni kandidatni listi enako število glasov, je volitve drugo naslednjo nedeljo ponoviti, računa se od dne, ko ugotovi glavni volilni odbor izid prvih volitev.*

§ 62.

Ko odbor dovrši delo, mora takoj objaviti izid in se morajo izdati izvoljenim poslancem pooblastila, ki jih morajo podpisati predsednik in vsi člani volilnega odbora, in jih takoj izročiti izvoljenim poslancem.

Če izvoljenega poslanca ni v kraju in mu glavni volilni odbor ne more takoj osebno izročiti poslanskega pooblastila, mora glavni volilni odbor poslansko poobla-

* Zaključna §§ 15. in 16. izpreminjevalnega zakona se glasita:

§ 15. Minister pravde se pooblašča, da daje avtentična tolmačenja tega zakona, minister za notranje posle pa, da izda vsa potrebna navodila za izvrševanje tega zakona.

§ 16. Ta zakon stopi v veljavo, ko ga kralj podpiše, obvezno moč pa dobi, ko se razglasi v »Službenih novinah«.

V Beogradu, dne 24. marca 1933.

Aleksander s. r.
(Podpisi članov vlade.)

stilo v zapečatenem zavitku, na katerem se napiše: »Glavni volilni odbor, poslansko pooblastilo za I. I. v«, dostaviti pristojnemu upravnemu oblastvu proti potrdilu, da ga ta vroči naslovniku najpozneje v desetih dneh.

Obrazec pooblastila predpiše minister za notranje zadeve.

Pečat za pooblastila je pečat državnega sveta.

§ 63.

Glavni volilni odbor mora o vsem tem delu voditi točen zapisnik, iz katerega je razvidno, kako se je po vrsti pojavilo in rešilo vse to, kar je zgoraj določeno, da se prouči in reši. Zlasti mora biti v zapisniku navedeno, koliko je bilo vseh državnih kandidatnih list, katere osebe so bile predlagane na posameznih listah, katere sreske, odnosno krajevne kandidatne liste so vezane s to listo, koliko je vsaka lista dobila glasov in katere osebe iz posameznih list so proglašene za poslance in dobile pooblastila. Zapisnik morajo podpisati vsi člani glavnega volilnega odbora, vsak pa ima pravico, podati ločeno mnenje in svoje pripombe.

§ 64.

Tako napravljeni in podpisani zapisnik se mora drugi dan z vsemi prilogami in vsemi volilnimi spisi vred, ki jih je glavni volilni odbor dobil z raznih volišč, po državnem odboru poslati narodni skupščini.

Istočasno mora glavni volilni odbor poslati »Službenim novinam kraljevine Jugoslavije« in barovinskim kratko poročilo o izidu volitev. V tem poročilu se mora navesti: 1. koliko je bilo vseh volilcev po stalnem volilnem imeniku; 2. koliko jih je glasovalo; 3. koliko so dobile posamezne liste glasov in 4. kateri izvoljenci so proglašeni za narodne poslance.

Na podstavi poročil glavnega volilnega odbora, ki so natisnjena v »Službenih novinah«, mora državni odbor

napraviti seznamek vseh izvoljenih narodnih poslancev ter ga poslati narodni skupščini z vsemi volilnimi spisi vred.

§ 65.

Vse pritožbe zoper volitve se pošiljajo narodni skupščini neposredno ali pa po ministru za notranje posle. Pritožbo sme vložiti vsak volilec in minister za notranje posle.

§ 66.

Če ostane po kakršnemkoli slučaju poslansko mesto nosilca državne kandidatne liste prazno, ostane to poslansko mesto nepopolnjeno, dokler traja vsa doba.

Če se po kakršnemkoli slučaju izprazni mesto sreskega poslanca, se pozove v skupščino njegov namestnik; če se izprazni mesto namestnika, tedaj oni sreski kandidat istega sreza med kandidati, vezanimi z istim nosilcem državne kandidatne liste, ki ima največje število glasov za sreskim poslancem, ki je mandat izgubil. Če ni bilo več sreskih kandidatov vezanih z istim nosilcem državne kandidatne liste, pripade mandat srezu iste banovine, kjer je seštevek glasov vseh sreskih kandidatov, vezanih z istim nosilcem, največji za srezom, v katerem se je poslansko mesto izpraznilo, in sicer onemu kandidatu, ki ima med kandidati istega sreza, vezanimi z istim nosilcem, največje število glasov. Istotako je postopati tudi, če se še nadaljnja mesta izpraznijo. Ta mesta popolni narodna skupščina sama v petih dneh, ko se mesto izprazni, in odredi, da se o tem, kdor treba, obvesti.

§ 67.

Narodni poslanci morajo biti s svojimi pooblastili v kraju, kamor je s kraljevim ukazom sklicana narodna skupščina, že pred dnem, na katerega je sklicana, da lahko na dan sklica izroče pooblastila.

§ 68.

Narodni poslanci, ki ne stanujejo v kraju, kjer zboruje narodna skupščina, dobivajo iz državne blagajne potne stroške za prihod in vrnitev, kakor jih določi skupščina. Vsi narodni poslanci dobivajo za ves čas svojega delovanja v narodni skupščini dnevnicu, ki jo določi skupščina.

§ 69.*

Člani državnega odbora, člani glavnih volilnih odborov in člani vseh krajevnih volilnih odborov dobivajo iz državne blagajne tolikšno dnevnicu in povračilo potnih stroškov, kolikršno določi minister za notranje posle. Toda predsedniki in člani občinskega odbora, ki so člani volilnega odbora v svoji občini, in predstavniki kandidatnih list ali njih namestniki, ko prinašajo s predsednikom volilnega odbora volilne spise glavnemu odboru, nadalje vse osebe, ki dobivajo plačo iz državne blagajne, ako so hkratu člani volilnega odbora v svoji občini, in vsi predstavniki kandidatnih list ne dobivajo nikake dnevnice iz državne blagajne.

Občinski predsednik ali njegov namestnik dobiva, če je po primeru § 37. tega zakona predsednik volilnega odbora, za to, da prinese volilne spise glavnemu volilnemu odboru, dnevnicu in povračilo potnih stroškov iz državne blagajne po prvem stavku tega paragrafa.

* Tolmačenje min. pravde z dne 19. X. 1931, št. 123.439 (»Služb. nov.« z dne 26. X. 1931, št. 250/LXXVII/537 — »Služb. list« št. 487/68 iz l. 1931.):

»Določbe v prvem in drugem odstavku § 69. tega zakona, da se morajo volilni spisi prinašati glavnemu volilnemu odboru, je v zvezi s § 58. razumeti tako, da jih predajo predsedniki volilnih odborov starešini sreskega, odnosno prvostopnega sodišča, kakor je to predpisano v § 58.

Pravica do dnevnice in povračila potnih stroškov po predpisih omenjenega § 69. gre samo predsednikom volilnih odborov in njih eventualnim namestnikom z omejitvijo, da jim dnevnic ne pripada za tisti čas, ki ga prebijejo na delu v občini, kjer imajo svoj službeni sedež, če gre za državne uslužbence in občinske funkcionarje.«

§ 70.

Ko narodna skupščina pregleda poslanska pooblastila in reši vse pritožbe in pojavljena vprašanja, vrne ministru za notranje posle vse stalne volilne imenike, da jih le-ta pošlje občinam, katerim pripadajo. Drugi volilni spisi se shranijo z drugimi skupščinskimi spisi vred.

XI.

Kazniva dejanja in kazenski postopek.

§ 71.

Vsak organ občinskega oblastva, ki opusti ali noče pravočasno izvršiti dolžnosti, ki so mu naložene v tem zakonu, ali pa zapreči, da kdo uporabi pravico, ki mu jo daje zakon, se kaznuje z zaporom od 30 dni do šestih mesecev in v denarju od 300 do 3000 dinarjev, ako nadaljnji paragrafi tega zakona ali pa kazenski zakon ne predpisujejo težje kazni. Sodni ali drugi državni uradnik, ki bi to opustil ali ne bi hotel izvršiti tega, se kaznuje z zaporom do dveh let.

§ 72.

Oni, ki z nasiljem ali s pretnjami odvrnejo enega ali več državljanov, da ne uporabijo svoje volilne pravice, se kaznujejo z zaporom od enega meseca do dveh let.

§ 73.

Kdor dá ali obeta volilcu darilo ali mu ponudi ali obeta mesto v javni ali zasebni službi, da ga zavede, da podpiše kandidatno listo ali je ne podpiše, ali da že dani podpis nanjo prekliče, ali da za izvestno kandidatno listo glasuje ali ne glasuje, se kaznuje z zaporom do enega leta in v denarju od 30 do 500 dinarjev.

Prav tako se kaznuje tudi volilec, ki ali sprejme darilo ali pa si ga dá obljubiti.

§ 74.

Kot storilci dejanj, naštetih v §§ 72. in 73., se kaznujejo tudi oni, ki so dali sredstva ali pa pomagali, da se izvrši katero izmed gorenjih dejanj.

§ 75.

Volilec, ki glasuje več ko enkrat pri istih volitvah, se kaznuje v denarju od 50 do 500 dinarjev in z zaporom od enega do šestih mesecev.

§ 76.

Kdor glasuje ali pa se prijavi h glasovanju namesto drugega in pod njegovim imenom, se kaznuje z zaporom od treh mesecev do enega leta.

§ 77.

Poleg kazni, določene v § 73., se storilci obsodijo tudi na izgubo pravice, voliti poslance, najmanj za dobo enega leta, a največ za dobo šestih let.

Če se glasi obsodba na izgubo pravice, voliti poslanca, in na zapor, se doba, za katero je storilec obsojen, računi od dne, ko je kazen zapora prestana ali odpuščena.

§ 78.

Volilec, ki se pri glasovanju vede nedostojno ali po glasovanju kljub opominu predsednika volilnega odbora ne odide z volišča, se kaznuje z zaporom od enega do šestih mesecev ali v denarju od 300 do 2000 dinarjev.

Takega volilca mora predsednik volilnega odbora odpraviti z volišča na zahtevo kateregakoli člana volilnega odbora ali predstavnika kandidatne liste ali upravičenega volilca; to se mora zapisati v volilni zapisnik.

Prav tako se kaznuje tudi oni, ki pride na volišče, pa ni vpisan v stalni volilni imenik, če ne odide kljub opominu pristojnih oseb.

§ 79.

Kdor razžali volilni odbor ali kateregakoli njegovega člana, se kaznuje z zaporom od tridesetih dni do šestih mesecev.

§ 80.

Kdor dejansko napade volilni odbor ali kateregakoli njegovega člana, se kaznuje z zaporom od treh mesecev do dveh let, ako ni dejanje tako, da se kaznuje po kazenskem zakonu in z večjo kaznijo.

§ 81.

Kdor pride na volišče z orožjem ali z orodjem, porabnim za boj, se kaznuje z zaporom od enega meseca do enega leta. Predsednik volilnega odbora mora vsako tako osebo takoj odpraviti z volišča. To velja tudi za vse one državne ali samoupravne uslužbence, ki po službeni dolžnosti nosijo orožje, ako pridejo na volišče z orožjem, razen če so poklicani za vzdrževanje reda po § 42. in za straženje po § 55.

§ 82.

Kdor na volišču radi agitacije raznaša lažnive vesti ali razširja slike, lepake in druga sredstva za agitacijo, se kaznuje z zaporom od dveh do šestih mesecev.

Prav tako se kaznujejo tudi oni, ki bi z vpitjem ali pretnjami ovirali volilni odbor ali poedine volilce pri njih delu.

Vsako tako osebo mora predsednik volilnega odbora odpraviti z volišča uradoma ali na zahtevo kateregakoli člana volilnega odbora ali predstavnika kandidatne liste ali volilca, ko se uveri, da se je dotična oseba pregrešila zoper predpis tega paragrafa; to se mora tudi zapisati v volilni zapisnik.

§ 83.

Če kazniva dejanja, navedena v §§ 81. in 82., stori več oseb skupaj, se vsaka kaznuje z zaporom od treh mesecev do dveh let.

§ 84.

Kdor namenoma pokvari, uniči ali odnese katerokoli listino o volitvah ali katerikoli predmet, ki služi za volitve, ali kdor izpremeni število glasov, oddanih za posredine kandidatne liste, se kaznuje z zaporom od enega do petih let in z izgubo državljsanske časti.

Tu se kaznuje tudi poizkus.

Prav tako se kaznuje tudi stražnik, ki je določen po § 55., da čuva volilno poslopje, ako dopusti, da kdo iz tega poslopja stori katero izmed prej navedenih dejanj.

§ 85.

Ako člani volilnega odbora, razen predstavnikov kandidatnih list in njih namestnikov, ali določeni zapisnikarji ali pomočniki, ki jim je priobčeno, da so odrejeni, ne pridejo ob določenem času na to svojo službo in ne morejo opravičiti svojega izostanka, ali pa po prihodu brez opravičenih razlogov opuste svojo dolžnost ali nočejo podpisati zapisnikov o volitvah ali pooblastil izvoljenim poslancem, se kaznujejo z zaporom od treh mesecev do enega leta in v denarju od 1000 do 3000 dinarjev.

Istotako se kaznujejo tudi oni, ki so po državnem odboru določeni za predsednike volišč, če ne pridejo ob določenem času na določeni kraj ter jih ni državni odbor odvezal, niti se ne morejo sklicevati na nepremagljive vzroke, ki so jih ovirali priti na določeni kraj.

§ 86.

Člani volilnega odbora se kaznujejo z zaporom od enega do šestih mesecev:

1. če vedoma dopuste, da kdo glasuje, ki ni vpisan v stalni imenik, pa ne predloži sodnega sklepa, da bi se bil moral vpisati, ali da glasuje kdo, ki je že glasoval;
2. če brez opravičenega vzroka skrajšajo čas za sprejemanje glasov ali ga podaljšajo;

3. če izpremene volišče, ki ga je določilo in objavilo pristojno oblastvo.

§ 87.

Kdor namenoma nepravilno vodi imenik glasovalcev ali volilne zapisnike ali v njih kaj popravlja ali vpisuje, ko so že podpisani, razen v primeru § 28., se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do dveh let.

§ 88.

Kdor brez poziva predsednika volilnega odbora odredi ali brez odredbe dovede oboroženo silo na volišče, se kaznuje z zaporom od enega do petih let in v denarju od 500 do 2000 dinarjev.

§ 89.

Kdor zoper predpis toči ali kakorkoli daje alkoholne pijače, se kaznuje z zaporom od petnajstih dni do šestih mesecev in v denarju od 100 do 1000 dinarjev.

§ 90.

Dejanja, ki so tukaj navedena, a se po kazenskem zakoniku kaznujejo strože, in dejanja, ki niso tukaj navedena, pač pa so navedena v kazenskem zakoniku, se kaznujejo po kazenskem zakoniku.

§ 91.

Dejanja, ki se po tem zakonu ne kaznujejo z več nego šestimi meseci zavora ali v denarju ne več nego s 1000 dinarji, zastarajo v šestih mesecih, vsa druga dejanja, kazniva po tem zakonu, pa v enem letu, ako v tem času ni vložena kazenska ovadba pri državnem tožilstvu; od dne, ko se vloži ovadba pa se zastaranje za vsa dejanja, kazniva po tem zakonu, računi po predpisih kazenskega zakonika.

§ 92.

Vsa kazniva dejanja, ki so navedena v tem zakonu, a se store do dne pred volitvami, preiskujejo in sodijo v prvi stopnji okrožna (zborna) sodišča na tožbo državnega tožilstva. Zasebniki smejo vložiti ovadbo pri državnem tožilstvu.

Vsa kazniva dejanja, ki so navedena v tem zakonu, se smatrajo za prestopke in sodišča jih preiskujejo in sodijo kot nujne stvari.

O pristojnosti sodišč v posameznih primerih veljajo splošne zakonske določbe.

§ 93.

Vsa v tem zakonu navedena kazniva dejanja, storjena na dan pred volitvami ali na dan volitev, mora volilni odbor popisati v svojem zapisniku in obenem navesti imena storilcev.

§ 94.

Vojaške osebe, ki store dejanja, katera se kaznujejo po tem zakonu, se sodijo pri rednih civilnih sodiščih.

§ 95.

V vseh primerih veljajo predpisi zakona o taksah.

XII.

Prehodne in končne določbe.

§ 96.

Ob prvih volitvah po tem zakonu vrši dolžnost predsednika državnega odbora predsednik državnega sveta ali njegov član odbora, najstarejši po činu.

§ 97.

Minister pravde se pooblašča, da avtentično tolmači ta volilni zakon, če bi se pojavile nejasnosti, minister

za notranje posle pa, da izda vsa potrebna navodila za izvrševanje tega zakona.

§ 98.

Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč, ko se razglasi v »Službenih novinah«.

V Niški banji, dne 10. septembra 1931.

Aleksander s. r.

(Podpisi ministrov.)

4.

Naredba

po zakonu o volitvah narodnih poslancev.*

Vsem sreskim, okrožnim in prvostopnim sodiščem.

Da more kasacijsko sodišče izvršiti vse, kar mu je s predpisi §§ 25. in 26. zakona o volitvah narodnih poslancev postavljeno v dolžnost, in na podstavi člena 46. zakona o sodnikih

o d r e j a m :

1. Pristojna sreska, okrožna, odnosno prvostopna sodišča morajo na sreske, odnosno krajevne kandidatne liste, njim predložene, postaviti glede na § 25. zakona o volitvah narodnih poslancev in §§ 20. in 21. istega zakona potrdilo naslednje oblike in vsebine: »Ker se je sodišče uverilo, da je predložilo to kandidatno listo v zakonu določeno število predlagateljev in da so ti vpisani v stalni volilni imenik svojih občin, kakor tudi, da so priložili kandidatni listi pismeno privolitev označenega sreskega kandidata in njegovega namestnika in pismeno overovljeno privolitev označenega nosilca držav-

* »Službene novine« z dne 13. X. 1931; št. 239/LXXIV/503.

— »Službeni list« št. 430/63 iz l. 1931.

ne liste, potrjujem na podstavi §§ 20. in 21. v zvezi s § 25. zakona o volitvah narodnih poslancev to kandidatno listo.

Kraj, dne oktobra 193...; št. ...

(Pečat.)

Zapisnikar — (tajnik):

I. I.

Sodnik

(ali predsednik sodišča)

I. I.«

2. Da se olajša overovitev natisnjenih primerkov (§ 26. zakona o volitvah narodnih poslancev) ob predaji potrjenih sreskih (krajevnih) kandidatnih list, je opozoriti sreske (odnosno krajevne) kandidate na to, naj se postavi na vse natisnjene primerke, določene po § 26. zakona o volitvah narodnih poslancev, radi potrditve po kasacijskem sodišču nastopna potrditev:

»Kasacijsko sodišče v Beogradu potrjuje to listo po § 26. zakona o volitvah narodnih poslancev.

Št.

. oktobra 193...;

v Beogradu.

Zapisnikar — (tajnik):

I. I.

Predsednik senata:

I. I.«

3. Obenem naj se sreski, odnosno krajevni kandidati opozore, da morajo po zakonu o volitvah narodnih poslancev izročiti nosilecu državne liste vsak svojo potrjeno kandidatno listo s temi natisnjenimi primerki v tolikem številu, kolikor je volišč v dotičnem srezu (odnosno kraju banovinskega sedeža).

V B e o g r a d u, dne 9. oktobra 1931; št. 120.930.

(Podpis.)

Objava

o oprostitvi od taks v volilnem poslovanju.*

Oddelek za davke pojasnjuje naslednje:

Ker se je pokrenilo vprašanje, ali so prošnje, izpričevala, potrdila in ostali posli ob izvrševanju zakona o volitvah zavezani taksi, daje oddelek za davke na podstavi člena 43. zakona o taksah tole pojasnilo:

Prošnje, potrdila in izpričevala, ki jih oblastva sprejemajo, odnosno izdajajo radi izvrševanja zakona o volitvah, niso zavezane taksi, ker je to poslovanje v občnem interesu.

Oblastva, ki take prošnje sprejemajo ali izpričevala in potrdila izdajajo, morajo po členu 7. zakona o taksah na vsaki listini označiti, v kateri namen so izdane in da se za druge namene ne smejo uporabljati.

Iz oddelka za davke, dne 19. septembra 1931; štev. 66.815.

* »Službene novine« z dne 23. IX. 1931, št. 220. — »Službeni list« št. 394/59 iz l. 1931.

6.

Obrazci

zapisnikov in pooblastila po zakonu o volitvah narodnih poslancev.*

Obrazec A.

Na podstavi § 30. zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino v zvezi s §§ 39., 40. in 51. istega zakona predpisujem tale obrazec* za zapisnik o poslovanju volilnega odbora:

Sestavljeno dne
 v poslopiju občine
 volišča
 v

Zapisnik

o poslovanju volilnega odbora občine volišča
 za volitev narodnih poslancev za narodno skupščino na dan

Podpisani člani volilnega odbora občine volišča
 za volitve narodnih poslancev za narodno skupščino so se sestali v poslopiju, določenem za glasovanje z rešitvijo občinske uprave z dne št. točno ob treh popoldne
 dne, in sicer:

predsednik volilnega odbora po spisu državnega odbora z dne št.

občinski predsednik — kot namestnik predsednika volilnega odbora — namestnik predsednika volilnega odbora
 po rešitvi sreskega načelnika v z dne št.
 ker po državnem odboru določeni predsednik do tega časa ni dospel, in člani:

odbornik občine, določen z rešitvijo sreskega načelnika
 v z dne št.;

* »Službene novine« z dne 28. IX. 1931, št. 225/LXXI/468. — »Službeni list« št. 418/61 iz l. 1931.

.....
 predstavnik — namestnik predstavnika — liste sreskega — krajevnega — kandidata,
 ki se je vezal z državno kandidatno listo, potrjeno pri kasacijskem sodišču v
 Beogradu dne, št.;

.....
 predstavnik — namestnik predstavnika — liste sreskega — krajevnega — kandidata,
 ki se je vezal z državno kandidatno listo, potrjeno pri kasacijskem sodišču v
 Beogradu dne, št.;

.....
 predstavnik — namestnik predstavnika — liste sreskega — krajevnega — kandidata,
 ki se je vezal z državno kandidatno listo, potrjeno pri kasacijskem sodišču v
 Beogradu dne, št.

.....
 Volilni odbor se je uveril, da je poslopje, kjer se bo glasovalo, zadosti prostorno — da ima ograjeno
 dvorišče, ki se dá zapreti.

Nato je prevzel od občinskega urada proti potrdilu: stalni volilni imenik
 občine za volišče, potrjen po sreskem
 sodišču v št.; knjigo za vpisovanje glasovalcev; seznamke
 za vpisovanje glasovalcev, ki so glasovali za poedine sreske — krajevne — kandidate; obrazce za voditev
 zapisnikov; potrjenih kandidatnih list, in sicer:

kandidatno listo sreskega — krajevnega — kandidata, ki se je vezal z
 državno kandidatno listo, potrjeno pri kasacijskem sodišču v Beogradu
 dne, št.;

kandidatno listo sreskega — krajevnega — kandidata, ki se je vezal z
 državno kandidatno listo, potrjeno pri kasacijskem sodišču v Beogradu
 dne, št.;

kandidatno listo sreskega — krajevnega — kandidata, ki se je vezal z državno kandidatno listo, potrjeno pri kasacijskem sodišču v Beogradu dne, št.;

Volilni odbor je prejel tudi občinski pečat.

Prejete kandidatne liste je prilepil volilni odbor na vidnem mestu v sobi, kjer bo glasovanje, in je nato izbral za zapisnikarja in za pomožno pisarniško osebje

Za stražnike, ki morajo neprestano stražiti poslopje, kjer se bo glasovalo, so določeni:

Volilni odbor je zaključil svoje poslovanje brez pripombe.

Zapisnikar:

Predsednik volilnega odbora:

Člani:

Sestavljeno dne

v poslopju občine

volišča

V

Zapisnik

o poslovanju volilnega odbora občine
 volišča za volitev narodnih poslancev za narodno skupščino na
 dan

Točno ob sedmih zjutraj se je sestal volilni odbor v poslopju, določenem za glasovanje, in sicer:

Predsednik — namestnik predsednika in člani:
 določeni odbornik

predstavnik — namestnik predstavnika — liste sreskega krajevnega — kandidata

predstavnik — namestnik predstavnika — liste sreskega krajevnega — kandidata

predstavnik — namestnik predstavnika — liste sreskega krajevnega — kandidata

Volilni odbor je odslovil včeraj določeno stražo in je odredil, naj se glasovanje prične.

Volilci so se spuščali po eden v sobo, kjer se glasuje, a največ po 5 naenkrat.

Predsednik volilnega odbora je ves čas glasovanja vsakemu volilcu pokazal vse kandidatne liste, nevedčim čitanja, ki so to zahtevali, so se prečitala imena vseh nosilcev državnih list kakor tudi imena sreskih — krajevnih — kandidatov.

Glasovanje se je vršilo ves čas v popolnem redu.

Glasovalo se je neprestano do šestih popoldne in tedaj se je po predsednikovi naredbi zaprlo poslopje — so se zaprla dvoriščna vrata poslopja, kjer se glasuje. Volilci, ki so bili že stopili v poslopje — na dvorišče, so se pripustili h glasovanju tako, da se je glasovanje končalo ob uri in minutah.

Ko se je končalo glasovanje, so se najprej prešteli glasovi po seznamku glasovalcev, pa se je našlo, da je glasovalo vsega (.....) glasovalcev, kar se je ugotovilo na samem seznamku po § 53. zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino.

Nato so se prešteli glasovi, oddani za poedine sreske — krajevne — kandidate. Ko se je štetje končalo, kar se je zabeležilo v vsakem seznamku po § 55. zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino, se je ugotovilo:

za sreskega — krajevnega — kandidata, ki se je vezal z državno kandidatno listo, je glasovalo vsega (.....) glasovalcev;

za sreskega — krajevnega — kandidata, ki se je vezal z državno
kandidatno listo, je glasovalo vsega (.....)
..... glasovalcev;

za sreskega — krajevnega — kandidata, ki se je vezal z državno
kandidatno listo, je glasovalo vsega (.....)
..... glasovalcev;

Potemtakem je za državno kandidatno listo, katere nosilec je
glasovalo vsega (.....) glasovalcev;

Za državno kandidatno listo, katere nosilec je
je glasovalo vsega (.....) glasovalcev.

V seznamku oseb, ki se je vodil po § 49. zakona o volitvi narodnih poslancev za narodno skupščino, je
vpisanih volilcev, ki se jim ni dovolilo glasovanje, ker je na njih ime že prej kdo
drugi glasoval.

S tem je dokončano današnje poslovanje volilnega odbora. Noben član odbora ni imel kaj pripomniti.

.....

.....

.....

.....

.....

Zapisnikar:

.....

Predsednik volilnega odbora:

.....

Člani:

.....

.....

.....

(Beograd, dne 23. septembra 1931; III. št. 53.899. — Predsednik ministrskega sveta: podpis.)

Obrazec B.

Na podstavi § 30. zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino v zvezi s § 47. istega zakona predpisujem tale obrazec za zapisnik o poslovanju volilnega odbora:

Sestavljeno dne

v poslopu občine

..... volišča

V

Zapisnik

o poslovanju volilnega odbora občine volišča
za volitve narodnih poslancev za narodno skupščino na dan

Volilnemu odboru se je javil h glasovanju ob uri in minut volilec z izjavo, da se
zove Njegovo ime je v
stalnem volilnem imeniku; toda nihče izmed odborovih članov ga ne pozna.

Izjavil je, da stanuje; njegov osebni
popis je tale:

Ker ni predložil neznani volilec dokazov o svoji istovetnosti — Ker je neznani volilec dokazal svojo
istovetnost, je volilni odbor na podstavi § 47. zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino sklenil,
da se temu volilcu — ne — dovoli glasovati.

Zapisnikar:

Predsednik volilnega odbora:

Člani:

(Beograd, dne 23. septembra 1931; III. št. 53.900. — Predsednik ministrskega sveta: podpis.)

Obrazec C.

Na podstavi § 30. zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino v zvezi s § 56. istega zakona predpisujem tale obrazec za zapisnik o poslovanju volilnega odbora:

Sestavljeno dne

v poslopiju občine

..... volišča

v

Zapisnik

o poslovanju volilnega odbora občine volišče

za volitve narodnih poslancev za narodno skupščino na dan

Podpisani člani volilnega odbora občine

volišča za volitve narodnih poslancev za narodno skupščino

so se sestali po § 56. zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino točno ob sedmih zjutraj v poslopiju, kjer se je glasovalo, in so našli:

.....

.....

.....

Zapisnikar:

Predsednik volilnega odbora:

.....

.....

Člani:

.....

.....

.....

(Beograd, dne 23. septembra 1931; III. št. 54.441. — Predsednik ministrskega sveta: podpis.)

Na podstavi § 62. zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino predpisujem tale obrazec za poslanska pooblastila:

Pooblastilo.

Na podstavi člena 54. ustave in §§ 4., 61. in 62. zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino je proglasil glavni volilni odbor na svojem sestanku dne g. iz za narodnega poslanca za zasedanje narodne skupščine, ki se sestane na dan v Beogradu.

Kot zakonsko potrdilo o tej izvolitvi izdaje glavni volilni odbor g. iz to pooblastilo.

V Beogradu,

(M. P.)

Predsednik glavnega volilnega odbora:

Člani:

(Beograd, dne 23. septembra 1931; III. št. 53.898. — Predsednik ministrskega sveta: podpis.)

00000176908

v Ljubljani

1. zv.: ... broš. Din 6'—.
2. zv.: Pravilnik o pomožnem osebju drž. prometnih ustanov v resortu ministrstva za promet, broš. Din 8'—.
3. zv.: Zakon o javnih beležnikih (notarjih), broš. Din 12'—.
4. zv.: Zakon o glavni kontroli, broš. Din 10'—.
5. zv.: Zakon o občnem upravnem postopku in zakon o banski upravi, broš. Din 20'—, vez. Din 25'—. Razprodano.
6. zv.: Uredba, s katero se določa tarifa o nagradah javnih notarjev. — Pravilnik za izvršitev zakona o javnih notarjih. — Zakon o izpremembi in dopolnitvi § 244. zakona o javnih notarjih. — Uredba o številu in sedežih javnih notarjev, broš. Din 18'—, vez. Din 25'—.
7. zv.: Zakon o uradnikih, broš. Din 18'—.
8. zv.: Pravilnik o poslovanju krajevnih (mestnih) kontrol in komisarjev za izredne preglede, broš. Din 12'—.
9. zv.: Zakon o državnem prometnem osebju, broš. Din 14'—.
10. zv.: Pravilnik za voditev zemljiških knjig, broš. Din 14'—.
11. zv.: A. Ustava kraljevine Jugoslavije. — B. Zakon o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja, broš. Din 8'—.
12. zv.: Zakon o volilnih imenikih. — Zakon o volitvah narodnih poslancev, glej 43. zvezek.
13. zv.: Zakon o društvih, shodih in posvetih, broš. Din 6'—.
14. zv.: Uredba o lekarnarski zbornici, broš. Din 8'—.
15. zv.: Zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o volitvah narodnih poslancev, naredba, popravki, tolmačenja, pojasnilo, objava ter obrazci volilnih zapisnikov in pooblastila k zakonu o volitvah narodnih poslancev. — Zakon o volitvi senatorjev, broš. Din 8'—. Glej tudi 43. zvezek.
16. zv.: Zakon o obrtih. Razprodano. Novo izdajo gl. zv. 33.
17. zv.: Zakon o poslovnem redu v narodni skupščini. — Zakon o poslovnem redu v senatu, broš. Din 15'—. Razprodano.
18. zv.: Zakon o meščanskih šolah, broš. Din 5'—.
19. zv.: Zakon o lovu, broš. Din 7'—.
20. zv.: Zakon o zadrugah državnih uslužbencev, broš. Din 5'—.
21. zv.: Uredba o povračilu potnih in selitvenih stroškov civilnih državnih uslužbencev, broš. Din 7'—.

22. zv.: Obča univerzitetna uredba, broš. Din 15'—.
23. zv.: Uredba o draginjskih dokladah državnih uslužbencev.
— Uredba o draginjskih dokladah državnih upokojencev,
broš. Din 6'—.
24. zv.: Gradbeni zakon, broš. Din 8'—. Razprodano.
25. zv.: Zakon o taksah, broš. Din 45'—. Razprodano.
26. zv.: Taksni in pristojbinski pravilnik, broš. Din 30'—, vez.
Din 35'—.
27. zv.: Uredba o sodnem poslovniku in Sodni poslovnik za
sodišča prve in druge stopnje, z obrazci, broš. Din 30'—,
vez. Din 36'—.
28. zv.: Zakon o občinah, broš. Din 8'—, vez. Din 15'—.
29. zv.: »Cestni promet«, broširan izvod Din 18'—, vezan izvod
Din 24'—.
30. zv.: Učbenik zakona o državnem računovodstvu, broširan
Din 8'—.
31. zv.: Uredba o spojitvi občin v Dravski banovini. — Uredba
o sestavi kandidatnih list, o sestavi in o poslovanju volilnih
odborov in o glasovalnem postopku pri volitvah občinskih
odborov v Dravski banovini, broš. Din 10'—.
32. zv.: Gasilstvo in požarna obramba, broš. Din 24'—, vez. 32'—.
33. zv.: Zakon o obratih. Druga, popolnoma pregledana, s pri-
pombami in stvarnim kazalom opremljena izdaja, broširana
Din 40'—, vezana Din 48'—.
34. zv.: Državni svet in Upravna sodišča, broš. Din 16'—, vez.
Din 24'—.
35. zv.: Zakon o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata, srebra
in platine z izvršilno uredbo in žigovinsko tarifo, broš.
Din 16'—.
36. zv.: Uredba o občinskih uslužbencih, broš. Din 10'—.
37. zv.: Naredba o mrliško-preglednem redu. — Navodila za
mrliškega preglednika, broš. Din 5'—.
38. zv.: Uredba o banovinski trošarini na vino in žganje, broš.
Din 6'—.
39. zv.: Zakon o mestnih občinah, broš. Din 8'—.
40. zv.: Gradiivo, norme in predpisi, vez. Din 60'—.
41. zv.: Naredba o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrt-
nih obratovalnic v Dravski banovini, broš. Din 3'—.
42. zv.: Zakon o nepravdnem postopku z uvodnim zakonom
in zakon o zasilnih poteh, broš. Din 24'—, vezan Din 32'—.
43. zv.: Zakon o volilnih imenikih in zakon o volitvah narod-
nih poslancev, predelana izdaja, broš. Din 10'—.

Sledijo nadaljnji zvezki.